

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	1
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen		2017-05-10 1.0

Solvens- och verksamhetsrapport (SFCR) 2016

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	2
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Sammanfattning

Det nya regelverket Solvens 2 som trädde i kraft den 1 januari 2016 och ställer nya krav på rapportering, upplysningar samt på vilka dokument som ska publiceras. Detta är den första årliga Solvens- och verksamhetsrapport (SFCR) som Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän lämnar.

A. Verksamhet och resultat

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän (bolaget) är ett ömsesidigt försäkringsbolag vilket innebär att bolaget ägs av försäkringstagarna. Bolaget erbjuder och förmedlar ett brett utbud av sak-, liv-, hälsa-, och djurförsäkringar samt bank- och fondtjänster. Resultatet förbättrades väsentligt 2016 för såväl försäkringsrörelsen som finansförvaltningen. Det försäkringstekniska resultatet uppgick till 58 827 tkr och totalavkastningen för finansförvaltningen blev 9,5 procent. Bolagets styrelse har beslutat om återbäring till kunderna för verksamhetsåret 2016.

B. Företagssystemet

Bolagets mål om tillväxt med lönsamhet inom samtliga affärer, de mest nöjda kunderna inom bank och försäkring samt ökad helkundsandel eftersträvas genom ett effektivt och ändamålsenligt företagsstyrningssystem. Kapitlet beskriver bolagets roller, ansvar och hur bolaget arbetar strukturerat och disciplinerat med riskhantering samt även hur internkontrollsystemet följer upp att arbetet sker inom ramen för uppsatta regelverk och inom beslutad risktolerans om en kapitalkvot i intervallet 150-250 procent. Kapitlet beskriver bolagets ersättningssystem och lämplighetsprövning samt hur och på vilket sätt aktsamhetsprincipen styr investeringar av kapitalet. Slutligen finns en beskrivning av hur bolaget genomför och följer upp utlagd verksamhet. En väsentlig ändring av företagsstyrningssystemet är att bolaget för första gången använt digitala val av fullmäktige.

C. Riskprofil

Risken exponering enligt kapitalkravets fördelning är 79 % marknadsrisk, 15 % skadeförsäkringsrisk, 3 % motparts/kreditrisk, 2 % operativ risk samt 1 % sjukförsäkringsrisk (exklusive diversifiering och justeringsbelopp). Bolaget har som målsättning att alltid ha en mycket god likviditet. Vid behov finns alltid möjlighet att med 1-3 dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar.

Risikkoncentrationen för marknadsrisk är aktierisken med koncentration av aktier i Länsförsäkringar AB samt dotterföretaget med fastighetsplaceringar. För

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	3
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

teckningsrisk/skadeförsäkringsrisk finns riskkoncentration för motor samt egendomsaffären inom premierisk och reservrisk.

Riskreduceringsteknik i placeringstillgångarna/marknadsrisken är att följa förmånsrättsregistret, maximal ränterisk och normalportföljen. Inom försäkringsrisken är återförsäkringsprogrammet mellan länsförsäkringsbolagen och fakultativ återförsäkring största riskreduceringsteknikerna. Inom den operativa risken finns styrdokument, beslutandeprocess, kontroller och incidentrapportering som ska reducera risken.

Eftersom det inte går att beräkna kapitalkrav på affärsrisker är bolagets risktolerans försiktigare satt än det legala kravet. Inom affärsrisken finns strategi-, intjänings- och ryktesrisk. Dessa riskreduceras årligen via affärsplanering och egen risk- och solvensanalys (ERSA) samt löpande genom att bolaget följer sin affär och bevakar t.ex. sociala medier.

Bolagets riskkänslighet bedöms som god vilket den årliga ERSA:n visar. Förmåga finns att motstå även kraftiga naturkatastrofer, finans- och fastighetskris samt ökad skadefrekvens och om en ny aktör slår sig in på marknaden. Resultatmässigt kan stora tillfälliga underskott påverka verksamheten men finansförvaltningen och andra verksamhetsgrenar kompletterar varandra och begränsar eventuellt underskott. En naturkatastrof motsvarande fem gånger stormen Gudrun kan stressa bolagets kapitalkvot ner mot legala kravet under ett enstaka år.

Bolagets riskprofil har inte nämnvärt förändrats under året. Befintlig affär har vuxit i volym och därmed risk. Väsentliga ändringar är att bolaget under året ökat andelen risk genom att öka allokeringen i aktier och sälja räntebärande tillgångar. Dessutom har bolaget realiserat tillgångar för att genomföra beslutad återbäring till kunderna.

D. Värdering för solvensändamål

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän värderar tillgångar och skulder i den finansiella redovisningen enligt lagbegränsad IFRS. Tillgångar och skulder ska omvärderas i de fall Solvens 2-regelverket föreskriver andra värderingsregler än IFRS. Den största balansposten som omvärderas är försäkringstekniska avsättningar. De försäkringstekniska avsättningarna täcker kostnader för inträffade skador, kostnaden för att reglera dessa skador, samt kostnader för framtida skador och övriga kostnader för ingångna avtal. Tillgångar minskat med skulder, kapitalbasen, uppgår till 4 497 240 tkr.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	4
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen		2017-05-10 1.0

E. Kapitalhantering (Finansiering)

Kapitalplanering genomförs en gång per år och är integrerad med affärsplaneringen. Storleken på kapitalbehovet och tillgången på kapital analyseras. Målet är att säkerställa att kapitalbasen är tillräcklig för att bära de risker som följer av realiserandet av affärsplanen. Kapitalbasen i bolaget består endast av primärkapital nivå 1 och tillåts därför i sin helhet täcka solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav. Bolaget använder Standardformeln för beräkning av solvenskapitalkravet.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	5
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
A. Verksamhet och resultat.....	8
A.1 Verksamhet.....	8
A.1.1 Om Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	8
A.2 Försäkringsresultat.....	9
A.3 Investeringsresultat	10
A.3.1 Vinster och förluster som påverkar eget kapital	11
A.3.2 Investeringar i värdepapperisering.....	11
A.4 Resultat från övriga verksamheter	11
A.5 Övrig information	12
B. Företagsstyrningssystemet	12
B.1 Allmän information om företagsstyrningssystemet.....	12
B.1.1 Strukturen hos förvaltnings- och ledningsorganen	12
B.1.2 Materiella ändringar i företagsstyrningssystemet	14
B.1.3 Företagsstyrningssystemets lämplighet.....	14
B.1.4 Ersättningsprinciper	14
B.1.5 Materiella transaktioner	15
B.2 Lämplighetskrav	15
B.3 Riskhanteringssystemet inklusive ERSA.....	16
B.3.1 Beskrivning av riskhanteringssystemet.....	16
B.3.2 Information om ERSA, den egna risk- och solvensanalys.....	18
B.3.3 Förvaltning av den interna modellen	19
B.4 Internkontrollsystem	20
B.5 Internrevisionsfunktion.....	21
B.6 Aktuariefunktion.....	22
B.7 Uppdragsavtal.....	22
B.8 Övrig information	23
C. Riskprofil	23
C.1 Teckningsrisk.....	24
C.1.1 Riskexponering	25

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	6
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

C.1.2 Riskkoncentration	26
C.1.3 Riskreduceringstekniker	26
C.1.4 Riskkänslighet.....	27
C.2 Marknadsrisk	27
C.2.1 Riskexponering	28
C.2.2 Riskkoncentration	29
C.2.3 Riskreduceringstekniker	29
C.2.4 Riskkänslighet.....	29
C.3 Kreditrisk	30
C.3.1 Riskexponering	30
C.3.2 Riskkoncentration	31
C.3.3 Riskreduceringstekniker	31
C.3.4 Riskkänslighet.....	32
C.4 Likviditetsrisk	32
C.4.1 Riskexponering	32
C.4.2 Riskkoncentration	33
C.4.3 Riskreduceringstekniker	33
C.4.4 Riskkänslighet.....	33
C.5 Operativ risk	33
C.5.1 Riskexponering	33
C.5.2 Riskkoncentration	34
C.5.3 Riskreduceringstekniker	34
C.5.4 Riskkänslighet.....	35
C.6 Övriga materiella risker	35
C.6.1 Riskexponering	35
C.6.2 Riskkoncentration	36
C.6.3 Riskreduceringstekniker	36
C.6.4 Riskkänslighet.....	37
C.7 Övrig information	37
D. Värdering för solvensändamål	38
D.1 Tillgångar och skulder	38

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	7
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

D.1.1	Värderingsprinciper i solvensberäkningen för olika tillgångsklasser	39
D.2	Försäkringstekniska avsättningar.....	43
D.2.1	Värderingen av försäkringstekniska avsättningar för olika affärgrenar	43
D.2.2	Materiella skillnader mot den finansiella redovisningen	48
D.2.3	Övrig information om försäkringstekniska avsättningar.....	50
D.3	Andra skulder	50
D.4	Alternativa värderingsmetoder	52
D.5	Övrig information	52
E.	Finansiering	52
E.1	Kapitalbas	52
E.1.1	Mål och principer för kapitalbasen	52
E.1.2	Skillnader mellan Tillgångar minus skulder i solvensbalansräkningen och Eget kapital i den finansiella redovisningen	53
E.1.3	Struktur, värde och kvalitet på primär- och tilläggskapital.....	54
E.1.4	Övrig information om kapitalbasen	55
E.2	Solvens- och minimikapitalkrav	55
E.2.1	Allmän information om solvens- och minimikapitalkrav	55
E.2.2	Utveckling av solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet	56
E.3	Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet.....	56
E.4	Skillnader mellan Standardformeln och använda interna modeller	56
E.5	Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet	56
E.6	Övrig information	56
	Bilaga 1- Kvantitativa årsrapporter som ingår i Solvens- och verksamhetsrapport (SFCR)	57

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	8
Författare	Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Beslutad	Vers.
Wallström Björn	Robbstål Ricard		Styrelsen		2017-05-10	1.0

A. Verksamhet och resultat

A.1 Verksamhet

A.1.1 Om Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

Ägarstyrning och operativ organisation

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän (bolaget) är ett ömsesidigt försäkringsbolag. Det innebär att bolaget ägs av försäkringstagarna. Ägarnas inflytande utövas av 78 fullmäktigeledamöter valda av försäkringstagarna. Bolagsstämman utser bolagets styrelse som för närvarande består av åtta ledamöter. Utöver dessa ingår två personalrepresentanter och vd i styrelsen. Bolagets verksamhetsområde är 15 kommuner inom Västra Götalands län. Bolaget är ett av Länsförsäkringsgruppens 23 ömsesidigt ägda bolag som samverkar genom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB (LFAB). I koncernen ingår moderbolaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 558500-8039 och det helägda dotterföretaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB 556683-5897. Dessutom ingår i koncernen intresseföretagen Platzer Fastigheter Holding AB (publ) 556746-6437 med ägarandel 16,9 procent, Göteborgs Försäkringsmäklare Per Dahlkvist AB 556340-8573, Nordic Försäkring Göteborg – Växjö Holding AB 556793-6439 och Försäkringsgruppen Väst AB 556524-3721 med ägarandel 48 procent vardera. Dessa bolag har säte i Göteborg.

Extern revisor och finansiell tillsyn

Bolaget står under tillsyn av Finansinspektionen, <http://www.fi.se>. För räkenskapsår 2016 var bolagets revisor Gunilla Wernelind, auktoriserad revisor KPMG AB, <https://home.kpmg.com>.

Betydande affärshändelser under rapporteringsperioden

Resultatet förbättrades i såväl försäkringsrörelsen som i finansförvaltningen. Försäkringsrörelsen nådde en totalkostnadsprocent på 92,1 och finansförvaltningen en totalavkastning på 9,5 procent.

Försäkringsrörelsen har utvecklats positivt inom de flesta områden i jämförelse med föregående år. Premieinkomsten för egen räkning (f e r) ökar med 5,7 procent. Skadekostnaderna f e r ökar med 3 procent. Antalet skador ökar fortsatt men bolaget har haft en mindre andel så kallade storskador. Ingen skada har överstigit självbehållet på 18 mkr. Resultatet är bra i samtliga försäkringsgrenar, före återbäring. Resultatet i finansförvaltningen blev bättre än förväntat. Avkastningen under året blev 9,5 procent. Mot bakgrund av att inflationen, mätt i KPI, varit låg blev den reala avkastningen väsentlig, vilket betraktas som ett mycket bra resultat för ett sakförsäkringsbolag. Bolaget har under året haft en gynnsam tillgångsfördelning med måttlig riskexponering. Bankverksamheten har utvecklats mycket positivt vad gäller såväl affärsvolym

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	9
Författare	Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Beslutad	Vers.
Wallström Björn	Robbstål Ricard		Styrelsen		2017-05-10	1.0

som antalet nya kunder. Resultatet i den lokala bankaffären förbättrades väsentligt och visar positivt resultat för andra året i följd. Kreditförlusterna är på en mycket låg nivå. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling som drivs i franchiseform har haft en positiv utveckling under året. Försäljningen av liv- och pensionsprodukter påverkas fortfarande av att Länsförsäkringar Liv AB stängts för nyteckning. Bolaget har ändå lyckats öka försäljningen avsevärt mot föregående år.

Bolagets styrelse har beslutat om återbäring till delägarna (kunderna) för verksamhetsåret 2016. De flesta sakförsäkringstyper omfattas. Bakgrunden till beslutet att lämna återbäring är verksamhetsårets goda resultat och att vi kan synliggöra fördelarna med ett kundägt bolag.

A.2 Försäkringsresultat

Försäkringsresultat per affärgren	2016
(Tkr)	
Skadeförsäkringsförpliktelser	
<i>Försäkring avseende inkomstskydd</i>	7 409
<i>Ansvarsförsäkring för motorfordon</i>	55 922
<i>Övrig motorfordonsförsäkring</i>	-2 678
<i>Försäkring mot brand och annan skada på egendom</i>	-49 818
Totalt försäkringsresultat skadeförsäkringsförpliktelser	10 835
Proportionella skadeåterförsäkringsförpliktelser	
<i>Proportionell ansvarsåterförsäkring för motorfordon</i>	6 347
<i>Proportionell övrig motoråterförsäkring</i>	-22
Totalt försäkringsresultat proportionella skadeåterförsäkringsförpliktelser	6 325
Icke-proportionella skadeåterförsäkringsförpliktelser	
<i>Icke-proportionell sjukåterförsäkring</i>	1 334
<i>Icke-proportionell olycksfallsåterförsäkring</i>	3 163
<i>Icke-proportionell egendomsåterförsäkring</i>	63 539
Totalt försäkringsresultat icke-proportionella skadeåterförsäkringsförpliktelser	68 036
Livförsäkringsförpliktelser	
<i>Livräntor som härrör från skadeförsäkringsavtal och som avser andra försäkringsförpliktelser än sjukförsäkringsförpliktelser</i>	-15 759
Totalt försäkringsresultat livförsäkringsförpliktelser	-15 759

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	10
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Livförsäkringsförpliktelser

<i>Livåterförsäkring</i>	-10 610
Totalt försäkringsresultat livförsäkringsförpliktelser	-10 610
Totalt försäkringsresultat	58 827

Tabell A2(1): Försäkringsresultat per affärsgren 31 december 2016.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är enbart verksamt i Sverige. Bolaget har under året såväl tappat som tagit marknadsandelar inom olika segment. I jämförelse med föregående år har premieintäkten ökat. Försäkringsersättningarna har ökat och antalet anmälda skador är fler, framförallt inom motorskador där bolaget ser en frekvensökning. Även en fortsatt ökning av antalet rese- och allriskskador är tydlig. Däremot har antalet naturskador minskat 2016. Bolaget har ingen storskada 2016 där återförsäkringsskyddet trätt in. Driftskostnaderna ökade under året. En av anledningarna är den målmedvetna investering i marknadskommunikation och hållbarhet som påbörjades 2015.

A.3 Investeringsresultat

Investeringsresultat år 2016 per tillgångsslag, tkr	Utdelning	Ränta	Hyra	Realisationsresultat	Orealiserat resultat
Fastigheter			268	289	550
Aktier	19 259			-3 753	386 200
Statsobligationer		115		-8	0
Företagsobligationer		23 629		3 398	13 117
Investeringsfonder	7 984			-35 927	223 572
Kontanter och andra likvida medel		172			
Terminer				-11 422	-1 055
Summa	27 243	23 915	268	-47 424	622 384

Tabell A.3(1): Inkomster och utgifter per tillgångsslag 31 december 2016.

Resultatet i finansförvaltningen blev högre än förväntat då bolaget under året haft en gynnsam tillgångsfördelning. Största delen av investeringsresultatet kommer från värdeuppgång på aktier i svenska och globala bolag men också från fastighetsaktier. På räntesidan är det främst företagsobligationer som har bidragit positivt till resultatet. Avkastningen för totala portföljen blev 9,5 procent.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	11
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

A.3.1 Vinster och förluster som påverkar eget kapital

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL FÖR MODERBOLAGET, tkr					
	Övrigt eget kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt kapital	
Ingående balans 160101	15 000	1 829 647	474 211	2 318 858	
Vinstdisposition		474 211	-474 211	0	
Årets resultat			395 357	395 357	
Utgående balans 161231	15 000	2 303 858	395 357	2 714 215	

Tabell A3(2): Vinster och förluster som påverkar eget kapital per 31 december 2016

Alla vinster och förluster i bolaget redovisas i årets resultat och påverkar på så sätt det egna kapitalet. Bolaget har inget övrigt totalresultat.

A.3.2 Investeringar i värdepapperisering

Bolaget har inga investeringar i värdepapperiserade tillgångar.

A.4 Resultat från övriga verksamheter

Bolaget erbjuder och förmedlar ett brett utbud av liv-, hälsa-, och djurförsäkringar samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterföretag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta.

Inkomster och utgifter från övrig verksamhet, tkr	2016
Övriga intäkter	221 045
Övriga kostnader	-220 622
Summa	423

Tabell A4(1): Inkomster och utgifter från övrig verksamhet per 31 december 2016

Bankverksamheten har utvecklats mycket positivt vad gäller såväl affärsvolym som antalet nya kunder. Resultatet i den lokala bankaffären förbättrades väsentligt och visar positivt resultat för andra året i följd. Kreditförlusterna är på en mycket låg nivå. Försäljningen av liv- och pensionsprodukter påverkas fortfarande av att Länsförsäkringar Liv AB stängts för nyteckning. Bolaget har ändå lyckats öka försäljningen avsevärt mot föregående år.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	12
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

A.5 Övrig information

Bolaget har ingen övrig information att lämna.

B. Företagsstyrningssystemet

B.1 Allmän information om företagsstyrningssystemet

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän företagsstyrningssystem syftar till att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig styrning och ledning av bolaget och uppfyllnad av dess uppdrag och mål inom ramen för beslutad risktolerans och uppsatta regelverk.

B.1.1 Strukturen hos förvaltnings- och ledningsorganen

Kunderna har inflytande i verksamheten genom att de väljer fullmäktigeledamöter som ska representera dem på bolagsstämman, som i sin tur utser de åtta personer som ska ingå i styrelsen. Utöver ledamöterna utgörs styrelsen även av två personalrepresentanter och vd.

Styrelsen och vd

Styrelsen har det övergripande ansvaret för bolagets organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. Bolagets styrelse och vd ska även säkerställa ett effektivt flöde av information inom bolaget samt att information från riskhanteringssystemet löpande beaktas i bolagets beslutsprocesser.

Utskott som stödjer styrelsen

För att kunna följa verksamheten mer fördjupat finns även fyra utskott i styrelsen. I varje utskott ingår 1-3 styrelseledamöter samt bolagets ansvariga inom respektive område. Styrelsen följer utskottens arbete genom att protokoll från mötena tas upp på efterföljande styrelsesammanträde.

Revisionsutskottet ska bereda styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning och kontroll. Detta innefattar bland annat att hålla sig informerad om pågående och genomförda revisioner samt att övervaka effektiviteten i bolagets funktioner för intern styrning och kontroll (externrevision, internrevision, compliance och riskkontroll) enligt lagen om ekonomiska föreningar (2016:439) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014.

Finansutskottet har till uppgift att löpande följa utvecklingen av bolagets tillgångar och ta beslut om placeringar inom de ramar som styrelsen beslutat. Utskottet tar även fram förslag till eventuella förändringar av normalportföljen och det regelverk som styr bolagets kapitalförvaltning.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	13
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Ersättningsutskottet är beredande organ till styrelsen i ersättningsfrågor. Utskottet ansvarar för att bereda och följa upp väsentliga ersättningsbeslut och beslut om ersättning och övriga anställningsförmåner till vd och övriga anställda i ledande positioner

Bankutskottet har till syfte att följa och övervaka bolagets verksamhet inom bank. Utskottet ska också bevaka att verksamheten följer lagar och förordningar samt de instruktioner och regler som uppställs av Länsförsäkringar Bank. En viktig del är också att följa och stödja utvecklingen av bolagets bankverksamhet så att den når målen vad gäller volymer, resultat, kundnöjdhet och driftsresultat liksom att kreditgivningen hålls inom uppsatta ramar.

Centrala funktionerna

Nedan följer en kort beskrivning av de centrala funktionerna internrevision, compliance, riskkontroll och aktuarie:

- Internrevisionsfunktionen är en funktion för oberoende granskning som är direkt underställd styrelsen. För detaljer se kapitel B.5.
- Compliancefunktionens övergripande mål är att säkerställa att affärsverksamheten bedrivs i enlighet med externa och interna regelverk. För detaljer, se kapitel B.4.
- Riskkontrollfunktionens övergripande mål är att ge en allsidig och saklig bild av bolagets risker och analysera utvecklingen av riskerna samt agera rådgivare till vd och styrelse i riskhanteringsfrågor. För detaljer, se kapitel B.3.1.
- Aktuariefunktionen ska samordna och svara för kvaliteten i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar. Aktuariefunktionen ska även bidra till riskhanteringssystemet, främst genom att övervaka arbetet med aktuariernas bidrag till relevanta delar av riskberäkningarna. Aktuariefunktionen ska också yttra sig över policyn för tecknande av försäkringar och lämpligheten av återförsäkringslösningarna. För detaljer, se kapitel B.6

Operativ organisation

Riskurvalsrådet arbetar operativt med att bedöma försäkringsrisker och består av representanter från riskgruppen, företagsskador samt säljorganisationen. Rådet sammanträder tio gånger per år och behandlar generella riskurvals- och premiefrågor och föreslår förändringar i gällande riskurvalsregler likaväl som implementering av nya tariffer och villkor.

För den förmedlade bankverksamheten finns kreditkommitté Privat samt Företag/Lantbruk som hanterar krediter enligt Länsförsäkringar AB Banks kreditinstruktion.

Bolaget har en säkerhetsfunktion som arbetar med säkerhetsfrågor. Säkerhetsfunktionen leder och koordinerar bolagets arbete med säkerhet kring administration, IT, information och personsäkerhet samt fysiskt skydd av kontor och utrustning.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	14
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

B.1.2 Materiella ändringar i företagsstyrningssystemet

Under året har för första gången digitala val använts för fullmäktige. Kunder nominerade kandidater på bolagets hemsida, valberedningen arbetade fram lämpliga kandidater. Valet genomfördes via bolagets hemsida i december 2016.

B.1.3 Företagsstyrningssystemets lämplighet

Bolaget strävar efter att realisera målen om tillväxt med lönsamhet inom samtliga affärer, de mest nöjda kunderna inom bank och försäkring samt ökad helkundsandel inom ramen för bolagets riskfilosofi. Riskfilosofin bestäms genom att bolaget på ett strukturerat och disciplinerat sätt arbetar med riskhantering för att fatta medvetna beslut, understödja strategiska mål samt undvika förluster. Riskbaserad styrning utförs i verksamheten genom att:

- Affärsplanering och affärsmässiga beslut tar höjd för identifierade risker och framtida händelser med potentiell inverkan på bolagets möjlighet att uppfylla sina mål
- Egen risk och solvens analys (ERSA) som är integrerad med bolagets kapitalplanering och som har sin utgångspunkt i bolagets affärsplan. I samband med ERSA-processen utvärderas även bolagets riskhanteringssystem i sin helhet. Styrelsen ansvarar för utvärderingen.
- Löpande styrning, hantering och rapportering sker av risker.

För att säkerställa att hänsyn till risker tas i affärsbeslut genomförs riskanalyser i samband med strategiskt viktiga beslut.

Företagsövergripande utvärdering genomförs årligen för att säkerställa att företagsstyrningssystemet och dess beståndsdelar existerar, är kompletta och följs inom organisationen.

B.1.4 Ersättningsprinciper

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän styrelse har beslutat om principer för ersättning till ledande befattningshavare och som även föredras på bolagsstämman. Styrelsen har även riktlinje för ersättningar som styr hur ersättningar till anställda ska fastställas, tillämpas och följas upp. Syftet med riktlinjen är att den ska främja långsiktighet och inte uppmuntra till ett överdrivet risktagande eller motverka bolagets långsiktiga intressen.

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår fast årsarvode samt dagarvode enligt bolagsstämmans beslut. Arbetstagarrepresentanter och vd erhåller inte styrelsearvode.

Ersättning till verkställande direktören och övriga anställda i ledande positioner utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	15
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Anställda inom bolaget ska ha marknadsmässiga anställningsvillkor för den lokala marknaden i Göteborg och Bohuslän. Ersättningarna ska därigenom vara i nivå med branschen på den geografiska marknad där bolaget är verksamt. Utformning och nivå på ersättningar ska harmonisera med bolagets värderingar, det vill säga vara rimliga, präglade av måttfullhet och väl avvägda, bidra till en god etik och organisationskultur samt präglas av öppenhet och transparens.

Målrelaterad ersättning på bolagsnivå förekommer i mindre omfattning till månadsavlönade enligt vissa kriterier, med undantag av bolagsledningen. Det ska vara i balans mellan fast lön och rörlig lön och den målrelaterade ersättningen ska inte utgöra en betydande del av den totala ersättningen.

I samband med att bolagets årsredovisning fastställs av bolagsstämman offentliggörs en redogörelse för bolagets ersättningar till anställda och finns från samma dag tillgänglig på bolagets hemsida.

B.1.5 Materiella transaktioner

Bolagets styrelse har beslutat om återbäring till delägarna (kunderna) om 210 mkr för 2016.

B.2 Lämplighetskrav

För att säkerställa att bolaget har den kunskap och erfarenhet samt anseende och integritet som krävs för att bedriva verksamheten genomförs lämplighetsprövningar. Vid utläggning av en funktion (outsourcing), som omfattas av kraven på lämplighet enligt dessa riktlinjer, kvarstår bolagets ansvar för att kraven på lämplighet är uppfyllda av den person hos leverantören som ska utföra arbetsuppgifterna.

Valberedningen ansvarar för lämplighetsprövning av styrelse samt vd; där styrelsens avser samlad kompetens och förståelse för marknad, verksamhet, strategi och affärsmodell. HR ansvarar för lämplighetsprövningen av företagsledning och andra nyckelfunktioner i bolaget.

Lämplighetsprövning utförs vid nyrekrytering, vid byte av roll internt samt årligen eller vid oförutsedd omständighet med inverkan på efterlevnad av ställda krav, exempelvis vid misstanke om brottslighet. Lämplighetsprövning avser krav på:

- Personer som omfattas av kraven på lämplighet enligt dessa riktlinjer ska ha tillräcklig kunskap och erfarenhet inom sitt verksamhetsområde för att kunna utöva ett sunt och ansvarsfullt arbete.
- Gott anseende och god integritet där bolaget främst tar hänsyn till:
  - Om personen är dömd för relevant brott
  - Om personen befinner sig i konkurs

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	16
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Finansinspektionen ska snarast möjligt underrättas vid förändring av styrelse, vd, vice vd eller den inom bolaget som ansvarar för en central funktion.

B.3 Riskhanteringssystemet inklusive ERSA

Bolaget följer gällande Solvens 2-regelverk vid beräkning och rapportering av risk. Modellen för standardformeln beräknar risk för försäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk. Risken beräknas som den största förlust som bolaget förväntas drabbas av under en 200-årsperiod. Det totala riskbeloppet sätts sedan i relation till bolagets kapitalbas vilket ger den så kallade kapitalkvoten. En kapitalkvot om 100 procent innebär att bolagets kapital är tillräckligt stort för att bära bolagets risker under 199 av 200 år.

B.3.1 Beskrivning av riskhanteringssystemet

Syftet med bolagets riskhantering är att identifiera, mäta, styra samt om möjligt förebygga och reducera samtliga risker som bolaget är exponerat för. Riskbaserad styrning utförs i verksamheten genom:

- Att affärsplanering och affärsmässiga beslut tar höjd för identifierade risker och framtida händelser med potentiell inverkan på bolagets möjlighet att uppfylla sina mål.
- Löpande styrning, hantering och rapportering av risker samt det kapitalkrav som riskerna innebär.
- Egen risk och solvensanalys (ERSA) som är integrerad med bolagets kapitalplanering och som tar sin utgångspunkt i bolagets affärsplan.

För att säkerställa att risker beaktas i affärsbeslut, genomförs riskanalyser i samband med strategiskt viktiga beslut.

Riskstrategi

Riskstrategin är en integrerad del i bolagets verksamhetsstyrning vilken, givet bolagets affärsstrategi, syftar till att styra bolagets risktagande så att en bra avvägning mellan risktagande och förutsättningar för lönsamhet uppnås. Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän kategoriserar risker och ger uttryck för bolagets attityd till risker:

- Önskade risker är de risker bolaget medvetet tar i försäkringsaffären och finansförvaltningen.
- Nödvändiga är de risker som inte skapar direkt avkastning, men som inte går att undvika
- Icke önskvärda är slutligen de risker som innebär en negativ inverkan på bolagets möjlighet till måluppfyllnad.

Bolagets övergripande risktolerans

I bolagets Riskpolicy framgår att risktoleransen uppgår till 140 procent i kapitalkvot. Bolagets mål är en kapitalkvot i intervallet 150–250 procent. I tolerans- och målnivå tas hänsyn till de risker som inte kvantifieras i beräkningarna såsom affärsrisker och likviditetsrisk. Bolagets bedömning är att denna marginal är lämplig utifrån de scenarioanalyser och stresstester som

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	17
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen		2017-05-10 1.0

utförts under processen för Egen Risk och Solvensanalys (ERSA). Per 31/12 2016 är kapitalkvoten 191 procent.

Riskhantering

Bolagets arbete med riskhantering bygger på en organisation med tydliga ansvarsområden samt väl fungerande arbetsprocesser som är väl integrerat med den interna styrningen och kontrollen.

Detta innebär att riskhanteringssystemet stödjer att:

- Finansiell och icke finansiell information är tillförlitlig.
- Verksamheten bedrivs med ett medvetet risktagande där risker identifieras och åtgärdas.
- Styrande dokument upprättas och efterlevs.
- Kontrollaktiviteter genomförs och dokumenteras som en integrerad del av verksamheten.
- Rapportering och uppföljning sker som en integrerad del av arbetet på alla nivåer i organisationen.

Viktiga komponenter är även kompetens hos medarbetare samt klara signaler från ledning som uppmuntrar till god intern styrning och kontroll.

Bolaget använder ett system för incidenter som säkrar hantering och samlar kunskap om verksamhetens operativa risker samt avhjälper strukturella fel i processer och rutiner. Dualitet eftersträvas och bidrar till processens tillförlitlighet och effektivitet. Om något större inträffar har bolaget genomtänkta, utarbetade, testade och övade krisplaner som ökar beredskapsförmågan och säkerställer att verksamheten kan bedrivas.

Riskhanteringsprocessen

Riskhanteringssystemet behandlar samtliga risker i riskstrategin. Med utgångspunkt från ramverket beaktas och hanteras samtliga av ovanstående riskkategorier utifrån åtta steg:

- Målformulering
- Händelseidentifiering
- Riskbedömning
- Riskåtgärder
- Kontrollaktiviteter och utvärdering
- Information och kommunikation
- Uppföljning och rapportering

Genom att analysera riskerna utifrån stegen utvärderas riskernas omfattning.

Riskhanteringsens roller och ansvar

Styrelsen ansvarar för bolagets riskhantering som helhet och vd ansvarar för riskhanteringen inom den operativa verksamheten enligt styrelsens föreskrifter. Det operativa ansvaret för löpande riskhantering fördelas enligt nedan.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	18
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

<i>Verksamheten</i>	<i>Centrala funktioner</i>	<i>Oberoende granskning</i>
<p>Verksamheten består av bolagets ledning, samtliga chefer och medarbetare.</p> <p>Verksamheten ansvarar för att sätta mål, utforma och följa interna regler, processer och kontroll samt att rapportera resultatet.</p>	<p>De centrala funktionerna består av funktionerna för riskkontroll, compliance, internrevision och aktuarie.</p> <p>De centrala funktionerna utgör ett stöd till verksamheten genom att bistå och ge råd vid utformning av interna regler, processer och kontroller.</p> <p>De centrala funktionerna ansvarar för att utvärdera effektivitet och syfte i verksamheten.</p> <p>Internrevision ansvarar även för granskning av bolagets bolagsstyrning, riskhantering och interna styrning och kontroll inkl compliance och riskkontroll.</p>	<p>Externrevision ansvarar för granskning av årsredovisning, bokföring samt styrelse och vd:s förvaltning.</p>

Tabell B3(1): Operativa ansvarets fördelning

Riskkontrollfunktionen

Riskkontrollfunktionen är organisatoriskt direkt underställd verkställande direktör och har, så långt det är möjligt, en självständig ställning gentemot den direkt affärsdrivande verksamheten. Funktionens övergripande mål är att ge en allsidig och saklig bild av bolagets risker och analysera utvecklingen av riskerna samt agera rådgivare till vd och styrelse i riskhanteringsfrågor. Riskkontroll funktionen är väl integrerad i organisationen och olika beslutsprocesser genom:

- Intern rapportering av risker sker genom bolagets riskrapport till vd och bolagets revisionsutskott minst 4 gånger per år samt till hela styrelsen minst en gång per år.
- Riskkontroll och compliancefunktionerna deltar och bedömer underlag i bolagets beslutsprocess för ledning och styrelse.
- Riskkontroll och Finansiell controller tar fram en rapport som redogör för resultatet av bolagets ERSA.
- Riskkontrollfunktionen och compliance utvärderar utformning och effektivitet av företagsstyrningssystemet och rapporterar resultatet till styrelsen en gång per år.
- Riskkontrollfunktionen medverkar vid stor del av rapportering till Finansinspektionen

B.3.2 Information om ERSA, den egna risk- och solvensanalys

Som ett stöd och kontroll av bolagets affärsplaner genomförs varje år en egen risk- och solvensanalys (ERSA). Det övergripande målet med den ERSA är att säkerställa att bolagets kapital är och förblir tillräckligt för att bära de risker som följer av realiserandet av bolagets affärsplan.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	19
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

I bolaget finns riktlinje, processbeskrivning samt en arbetsinstruktion med syfte att beskriva hur de olika aktiviteterna i bolagets ERSA-process ska genomföras och vilket ansvar respektive roll inom bolaget har. Internrevision granskar processen med jämna mellanrum.

ERSA: n är synkroniserad med bolagets årliga Strategisk planering och prognos process. ERSA-processen genomförs minst årligen men om väsentliga förändringar i bolagets riskprofil inträffar ska bolaget utan dröjsmål genomföra en ny analys.

ERSA-processen består övergripande av följande huvudsteg:

- Utveckla övergripande förutsättningar
- Ta fram alternativa scenarion och stresstester
- Genomför basscenario
- Genomför alternativa scenarier och stresstester
- Sammanställ ERSA-rapport

En scenariogrupp används med bolagsrepresentanter från ledningen och controllers för att bereda underlag till de scenarion och stresser som styrelsen beslutar. Bolagets ledning tar fram affärsplanen under hösten. Styrelsen involveras i ERSA under sommaren/ hösten vid flertalet tillfällen för att diskutera och godkänna delsteg i ERSA processen. Resultaten, de bakomliggande antagandena för de alternativa scenarierna och stresstesterna dokumenteras för att senare rapporteras i ERSA-rapporten. Slutligen beslutar styrelsen om ERSA-rapporten ska skickas till Finansinspektionen eller om någonting i rapporten bör förändras.

Uppdatera riskprofil

Som en del i ERSA-processen ska styrelse och ledningsgrupp göra en bedömning om de antaganden som ligger till grund för standardformeln ligger i linje med bolagets riskprofil. Om riskprofilen bedöms avvika signifikant från standardformelns antaganden ska någon eller några av följande åtgärder genomföras:

- Anpassa bolagets riskprofil till standardformeln
- Eliminera risker

Bolagets ledning och styrelse följer löpande under året den ekonomiska utvecklingen i förhållande till affärsplan. Alla medarbetare i organisationen får löpande information om utfallet av nyckeltal i affärsplanen

B.3.3 Förvaltning av den interna modellen

Bolaget använder inte någon intern modell, beräkning sker utifrån Standardformeln.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	20
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

B.4 Internkontrollsystem

Ett företags interna styrning och kontroll definieras som en process som utförs på alla nivåer i bolaget så som styrelse, ledning och personal. Styrningen och kontrollen utformas så att man i rimlig mån säkerställer att verksamhetens syfte och mål uppfylls inom följande områden:

- Verksamhetens effektivitet och ändamålsenlighet.
- Den finansiella rapporteringens tillförlitlighet.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar och bestämmelser samt interna regelverk.

För att uppnå verksamhetens syfte och mål och säkerställa en god riskkontroll och regelefterlevnad, kan bolagets interna styrning och kontroll betraktas som bestående av tre försvarslinjer enligt beskrivningen i kapitel B.3.1.

Grunden för internkontrollsystemet bygger på kap B.3.1 Beskrivning av riskhanteringssystemet. Bolagets arbete med riskhantering bygger på en organisation med tydliga ansvarsområden samt väl fungerande arbetsprocesser som är väl integrerat med den interna styrningen och kontrollen. Viktiga komponenter är även kompetens hos medarbetare samt klara signaler från ledning som uppmuntrar till god intern styrning och kontroll. Bolaget använder incidentrapportering, interna kontroller, uppföljningar, beslutsprocess och styrdokument för att säkerställa riskhanteringen.

Incidentrapportering

Syftet är dels att säkerställa att incidenter hanteras när de inträffar men även att samla kunskap om verksamhetens operativa risker och avhjälpa strukturella fel i processer och rutiner. Händelsetyper som kan vara föremål för incidentrapportering finns definierade i bolagets Riktlinje för rapportering av väsentlig händelse och incident.

Allvarligare incidenter rapporteras vidare av riskkontrollfunktionen till vd, revisionsutskott, compliancefunktion och styrelse. Rapportering görs via riskrapport kvartalsvis.

Compliancefunktionen rapporterar utan dröjsmål väsentliga händelser till Finansinspektionen i enlighet med FFFS 2015:13. Om bolaget har utsatts för ett misstänkt eller konstaterat brott sker en anmälan till polismyndighet eller åklagare.

Compliancefunktionen

Compliancefunktionen är organisatoriskt direkt underställd vd och har, så långt det är möjligt, en självständig ställning gentemot den direkt affärsdrivande verksamheten. Funktionens övergripande mål är att säkerställa att affärsverksamheten bedrivs i enlighet med externa och interna regelverk. Funktionens ansvar sammanfattas enligt följande:

- Riskhantering avseende compliancerisk
- Bevaka, informera och initiera anpassning av regelverksförändringar

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	21
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

- Rådgivning till verksamheten i compliancerelaterade frågor
- Utbildning i regelverksfrågor
- Uppföljning och övervakning av regelefterlevnaden.

Compliancefunktionen rapporterar till vd minst åtta gånger per kalenderår avseende pågående och kommande aktiviteter enligt årlig plan, iakttagelser och rekommendationer, omvärldsbevakning kring regelverk samt praxisbeslut och bedömning av compliancerisker. Om allvarigare brister upptäcks tas de direkt upp med vd.

Compliancefunktionen tar kvartalsvis fram en compliancerapport till vd och styrelse vilken omfattar bland annat omvärldsbevakning och information om allvarigare brister i regelefterlevnad, resultat av utförda granskningar samt status avseende aktiviteter i årsplanen. Styrelsen ska dessutom årligen få en samlad bedömning av hur bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer.

Regelefterlevnads- och regelverksfrågor som är mer omfattande och/eller som har stor inverkan på bolagets interna styrning och kontroll rapporteras till revisionsutskottet för beredning innan de behandlas av styrelsen.

B.5 Internrevisionsfunktion

Styrelsen för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän har inrättat en funktion för oberoende granskning, internrevisionsfunktionen för bolaget. Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän har genom uppdragsavtal lagt ut internrevision på Länsförsäkringar AB (LF AB). Internrevision följer gällande lagar och regler som reglerar bolagets verksamhet. Internrevision följer även god internrevisorsed enligt internationellt ramverk för internrevision (IPPF) från Institute of Internal Auditors (IIA).

Internrevisionsfunktionens rapporter av granskade områden lämnas löpande till styrelsens revisionsutskott. Rapporter där den övergripande bedömningen visar ett större utvecklingsbehov eller är otillfredsställande samt rapporter som innehåller kritiska rekommendationer, oavsett övergripande bedömning, rapporteras löpande till styrelsen. Styrelsen eller revisionsutskottet bestämmer vilka åtgärder som ska genomföras med hänsyn till resultat och rekommendationer samt säkerställer att åtgärderna genomförs. Internrevisionsfunktionen sammanställer och rapporterar observationer i en årsrapport till styrelsen.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	22
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

B.6 Aktuariefunktion

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän har genom uppdragsavtal lagt ut aktuariefunktionen på LFAB som alltså utför samtliga de uppgifter som ankommer på funktionen. Uppdraget utförs i enlighet med vid var tid gällande riktlinjer, framförallt Riktlinje för aktuariefunktionen och Försäkringstekniska riktlinjer.

Den som ansvarar för uppdraget på Länsförsäkringar AB ska uppfylla de villkor som uppställs på en person som ansvarar för aktuariefunktionen i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsrörelse (FFFS 2015:8) avseende språkkunskaper, utbildning och erfarenhet. Den person hos Länsförsäkringsbolaget som ansvarar för funktionen ska anmälas till Finansinspektionen.

Aktuariefunktionen samordnar och svarar för kvaliteten i beräkningarna av försäkringstekniska avsättningar (FTA), yttrar sig om lämpligheten av återförsäkringslösningarna samt yttrar sig över den övergripande policyn för tecknande av försäkring och bidrar till riskhanteringssystemet.

B.7 Uppdragsavtal

Bolaget har fastställt Riktlinje för utlagd verksamhet som reglerar hur utlagd verksamhet ska genomföras och hanteras. Uppdrag kan ges till ett annat bolag inom Länsförsäkringsgruppen eller till ett externt företag. Oavsett vem som utför uppdraget ansvarar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän för den utlagda verksamheten och ska övervaka att leverantören uppfyller sina åtaganden.

Bedömningen görs med utgångspunkt från verksamhetens betydelse för bolaget och de risker som är förenade med uppdraget med hänsyn till riktlinjer. Av riktlinjen för utlagd verksamhet framgår:

- Krav på beställarkompetens.
- Krav på lämplighetsprövning.
- Krav på avtalsinnehåll.
- Krav på styrning, uppföljning, rapportering och efterlevnad.
- Beslutsordning samt hur utvärdering av leverantör ska göras.

Styrelsen ska fastställa vilken typ av verksamhet som är lämplig att uppdra åt annan att utföra. Bedömningen görs med utgångspunkt från verksamhetens betydelse för bolaget och de risker som är förenade med uppdraget med hänsyn till bolagets totala outsourcing och riktlinjer. Omfattningen och lämpligheten av outsourcingen rapporteras till och ska årligen utvärderas av styrelsen.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	23
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

<i>Område</i>	<i>Uppdragstagarens jurisdiktion</i>
<i>IT-drift och systemutveckling*</i>	<i>Sverige</i>
<i>Klagomål - kundombudsman*</i>	<i>Sverige</i>
<i>Aktuarie - centrala funktioner*</i>	<i>Sverige</i>
<i>Internrevision - centrala funktioner*</i>	<i>Sverige</i>
<i>Försäljning – del av försäljningskanal</i>	<i>Sverige</i>
<i>Försäljning – mindre del av kundservice*</i>	<i>Sverige</i>
<i>Skadereglering - reseskador</i>	<i>Danmark</i>
<i>Skadereglering – båtskador*</i>	<i>Sverige</i>
<i>Skadereglering - motor</i>	<i>Sverige</i>
<i>Skadereglering – personalskador*</i>	<i>Sverige</i>

Tabell B7(1): Utlagd verksamhet 2016-21-31

* Utlagd till bolag inom länsförsäkringsgruppen

B.8 Övrig information

Ingen övrig materiell information föreligger.

C. Riskprofil

Huvuduppgiften för bolaget är att uppfylla uppsatta strategiska mål vilka är förenade med risktagande och exponering mot risker som varken kan undvikas eller ska minimeras. Däremot ska riskerna styras medvetet och bolaget ska sträva efter att inga onödiga risker tas eller på något sätt uppmuntras. Ett viktigt syfte är att se till att bolaget har ett betryggande kapital i förhållande till de risker bolaget är exponerat för. För att hantera riskerna finns tydligt definierade strategier och ansvarsområden tillsammans med ett starkt engagemang för riskhanteringsprocessen.

Följande karakteriserar bolagets risktagande:

- Verksamheten bedrivs i Sverige.
- Bedriver egen tillståndspliktig verksamhet inom skadeförsäkring.
- Bedriver förmedlad affär åt Länsförsäkringar Fondliv, Länsförsäkringar Liv, Länsförsäkringar Bank samt Agria.
- Verksamheten riktar sig såväl mot privatpersoner som mot företag. Prioriterade målgrupper inom företagssegmentet är små och medelstora företag.
- De risker som tas inom skadeförsäkring återförsäkras i relativt hög utsträckning.
- Återförsäkringslösningar hanteras av det gemensamägda servicebolaget, Länsförsäkringar AB.
- Marknadsrisken är en betydande del av den totala risken. Bolaget tillämpar en försiktig placeringsstrategi och därmed är risktagandet ändå begränsat. En stor del av aktierisken och koncentrationsrisken består av aktier i Länsförsäkringar AB aktier vilket är att betrakta som en strategisk placering.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	24
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Riskexponering

I nedanstående diagram beskrivs bolagets riskexponering uttryckt i kapitalkrav

SCR Riskkomponenter, tkr

Marknadsrisk	2 732 484
Motpartsrisk	112 889
Livförsäkringsrisk	18 773
Sjukförsäkringsrisk	49 206
Skadeförsäkringsrisk	510 433
Immateriell risk	–
Diversifiering	–465 925
Primär solvenskapitalkrav (BSCR)	2 957 860
Justeringsbelopp för förlusttäckningskapacitet	–662 646
Operativ risk	54 166
Solvenskapitalkrav (SCR)	2 349 380

TabellC0(1): Fördelning av kapitalkrav 2016-12-31

I följande avsnitt sker en fördjupad beskrivning avseende bolagets riskexponeringar, olika former av koncentrationer, styrning och kontroll av risker samt kapitalkrav per riskkategori.

C.1 Teckningsrisk¹

I bolaget benämns teckningsrisk som försäkringsrisk. Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjuk- och olycksfallsförsäkring, egendoms-, ansvars-, motorfordons- och trafikförsäkring samt mottagen livåterförsäkring. Skadeförsäkringsrisken består av:

- Premierisk är risken för att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna som är förknippade med försäkringen.
- Reservrisk är risken att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador.
- Katastrofrisk är risken för förluster till följd av att extrema väderförhållanden, naturkatastrofer, epidemier eller katastrofer orsakade av mänskliga aktiviteter leder till mycket stora skadebetalningar.

Skadeförsäkringsrisken dominerar, men bolaget har även livförsäkringsrisk i form av livräntor som uppstått på grund av en skadeförsäkring och mottagen återförsäkring avseende sådana livräntor.

¹ Teckningsrisk benämns Försäkringsrisk internt

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	25
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

C.1.1 Riskexponering

<i>Affärgrenar (LOB), tkr</i>	<i>Volymmått premierisk (premieintäkter för 12 månader)</i>	<i>Volymmått reservrisk (Bästa skattning av ersättningsreserv)</i>
<i>Sjukdom och olycksfall</i>	50 048	88 482
<i>Trafik</i>	202 699	446 844
<i>Övrig motor</i>	336 129	45 193
<i>Egendom (hem och villa, företag och fastighet)</i>	721 724	313 651
<i>Icke-proportionell sjukåterförsäkring</i>	882	4 040
<i>Icke-proportionell trafikåterförsäkring</i>	9 314	133 848
<i>Icke-proportionell egendomsåterförsäkring</i>	52 111	61 854
<i>Totalt</i>	<i>1 372 906</i>	<i>1 093 913</i>

Tabell CI(1) Riskexponering i termer av volymmått för riskberäkning, per försäkringsgren per 31 december 2016.

Livförsäkringsrisken i Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän består av den livfallsrisk (långlevnadsrisk) som uppstår i de skadelivräntor som är kopplade till trafikaffären men utgör en begränsad andel av bolagets risker. Bästa skattning av livförsäkringsavsättningen är 320 582 tkr.

Återförsäkring

Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till de 15 kommuner som tidigare utgjorde Göteborgs och Bohus län. Detta innebär en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid till exempel brand, storm. I syfte att begränsa denna riskexponering ingår bolaget i det interna återförsäkringsprogrammet med övriga Länsförsäkringsbolag. Återförsäkringsprogrammen ger automatiskt skydd över valda självbehåll upp till ett maximalt skadebelopp. Över det maximala skadebeloppet får bolaget teckna fakultativ återförsäkring, Estimated Maximum Loss (EML), separat via Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (publ).

Bolaget är genom det interna riskutbytet även exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen, samtidigt minskar detta exponeringen mot katastrofhändelser i eget län. Genom det interna riskutbytet exponeras bolaget även för storskador som inträffar i de övriga länsbolagen, det vill säga skadekostnader över respektive bolags valda självbehåll. Åtagandet är bolagets enskilt största risk och uppgår maximalt till 15 procent av bolagets egna kapital vid årets ingång.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	26
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Väsentliga förändringar under perioden

Under 2016 har bolaget haft en bred tillväxt inom samtliga områden vilket resulterar i en ökad skadeförsäkringsrisk.

C.1.2 Riskkoncentration

För att säkerställa att Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän och i förlängningen hela länsförsäkringsgruppen köper rätt mängd återförsäkring ska EML bedömas för större försäkringsåtaganden. Gränsen för återförsäkring går vid 1 mdr och då ska fakultativ återförsäkring tecknas via Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (publ). Bolaget har per den sista juni ett objekt försäkrat med EML över 1 mdr.

C.1.3 Riskreduceringstekniker

Bolagets riskurvalsregler syftar till att säkerställa ett gott urval och en riktig bedömning samt kvantifiering av de risker som bolaget tecknar. I bolagets befogenhetsregler regleras också de gränser som olika befattningshavare har bland annat vad gäller accepterande av risk. Övervägande delen av sakförsäkringskontrakten löper på ett år med inbyggd möjlighet att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning. En viktig del av riskarbetet är också att ha kontroll över risker som kumulerar, det vill säga kan uppstå vid en och samma skada. Kontroll av kumulationsrisk görs för alla större försäkringsavtal och följer gruppens regler för återförsäkring. Andra faktorer som påverkar riskerna är produktsammansättning inklusive diversifiering, villkorsutformning och riskbesiktningar.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	27
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Återförsäkring

Länsförsäkringsbolagen har ett för gruppen gemensamt återförsäkringsprogram som omfattar såväl skydd för enskild skada som skydd för enskild skadehändelse. Återförsäkringsprogrammen ger automatiskt skydd över valt självbehåll upp till ett maximalt skadebelopp. Över det maximala skadebeloppet får bolaget teckna fakultativ återförsäkring separat via Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (publ).

<i>Skadeart, tkr</i>	<i>Självbehåll</i>
<i>Egendom</i>	<i>20 000</i>
<i>Katastrofskador</i>	<i>20 000</i>
<i>Motorkasko</i>	<i>1 500</i>
<i>Fritidsbåt</i>	<i>500</i>
<i>Fartygskasko</i>	<i>500</i>
<i>Ansvar</i>	<i>10 000</i>
<i>Olycksfall</i>	<i>5 000</i>

Tabell C1(2) Självbehåll per 31 december 2016

C.1.4 Riskkänslighet

En känslighetsanalys har genomförts genom att mäta effekten på resultatet och det egna kapitalet av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Kapitalbasen för bolaget är 4 497 mkr 31 december 2016.

<i>Känslighetsanalys, teckningsrisk i %</i>	<i>Påverkan på kapitalbas</i>
<i>1 % förändring i totalkostnads%</i>	<i>0,43 %</i>
<i>1 % förändring i premienivån</i>	<i>0,47 %</i>
<i>1 % förändring i skadefrekvens</i>	<i>0,30 %</i>
<i>10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring</i>	<i>0,27 %</i>

Tabell C1 (3): Känslighetsanalyser

Inom ramen för den årliga ERSA-processen utförs stresstest där en naturkatastrof motsvarande fem gånger stormen Gudrun stressar bolaget ett utav simuleringens tre år. Rapportering av tillvägagångssätt och resultat sker internt och till Finansinspektionen.

C.2 Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i aktiekurser, räntesatser, valutakurser, fastighetsvärden och råvarupriser med mera. Nedan följer en redogörelse för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän's marknadsrisk.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	28
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

C.2.1 Riskexponering

Placeringstillgångar, mkr

	2016
<i>Räntebärande placeringar</i>	<i>1 540</i>
<i>Svenska aktier och fonder</i>	<i>1 283</i>
<i>Utländska aktier och fonder</i>	<i>1 164</i>
<i>Onoterade aktier och fonder</i>	<i>538</i>
<i>Fastigheter</i>	<i>1 340</i>
<i>Organisationsaktier (LänsförsäkringarAB)</i>	<i>1 391</i>
<i>Totalt</i>	<i>7 256</i>

Tabell C2 (1): Per 2016-12-31 fördelade sig tillgångarna i bolagets tillgångsportfölj enligt årsredovisningen

Bolagets aktieexponering består av noterade och onoterade aktier och aktiefonder. Aktiekursrisken är bolagets enskilt största marknadsrisk och står för över hälften av kapitalkravet för marknadsrisk.

Bolagets exponering i fastighetsrelaterade tillgångar finns främst i det helägda dotterföretaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB. Portföljen är inriktad på kontors-, -industri- och lagerfastigheter samt bostäder. Portföljen är huvudsakligen fördelad på Stockholms- och Göteborgsmarknaden men även i landets universitetsstäder.

Valutarisk förekommer då bolaget har tillgångar, främst aktiefonder, i utländsk valuta. Skulder i utländsk valuta finns i försäkringsrörelsen men är minimala. För att begränsa valutarisken kan delar av eller hela aktieexponeringen kurssäkras med hjälp av valutaterminer. Ränteplaceringar i utländsk valuta kurssäkras till största del.

Med ränterisk avses den känslighet för värdeförändring i tillgångar och skulder som följer av en ränteförändring. De mest räntekänsliga delarna av bolagets skulder är försäkringstekniska avsättningar med lång avvecklingstid, framförallt inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring. Ränteportföljen består huvudsakligen av företagsobligationer samt räntefonder.

Väsentliga förändringar under perioden

Bolaget har under året ökat andelen risk genom att öka allokeringen i aktier och sälja räntebärande tillgångar. Dessutom har bolaget realiserat tillgångar för att genomföra beslutad återbäring till kunderna.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	29
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

C.2.2 Riskkoncentration

Med koncentrationsrisk avses risken att bolagets riskeponering inte är tillräckligt diversifierad vilket kan hota bolagets solvens eller finansiella ställning. Koncentrationsrisken i marknadsrisker bedöms i relation till övriga marknadsrisker vara relativt låg. Bolagets största koncentration är aktieinnehavet i det av länsförsäkringsbolagen gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Bolagets näst största koncentration enligt Solvens finns i det helägda dotterföretaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB.

<i>Namn</i>	<i>Exponering (tkr)</i>	<i>Andel av portfölj</i>
<i>Största placeringen</i>	<i>1 411 022</i>	<i>20,2%</i>
<i>Näst största placeringen</i>	<i>1 336 756</i>	<i>19,2%</i>
<i>Tredje största placeringen</i>	<i>279 524</i>	<i>4,0%</i>

Tabell C2(2): Koncentrationsrisk från kapitalkravsberäkningarna

C.2.3 Riskreduceringstekniker

Riskenivån i placeringstillgångar begränsas av styrelsens beslutade målintervall för kapitalkvoten enligt riskpolicyn. I riktlinjen för Finansförvaltningen fastställs placeringstillgångarnas sammansättning och tillåtna avvikelsernivåer i förhållande till den strategiska inriktningen. Normalportföljen utgör bolagets strategiska allokering och dess sammansättning ska säkerställa en väl diversifierad tillgångsportfölj, att aktsamhet i finansförvaltningen uppnås samt att åtagandena mot försäkringstagarna alltid kan fullföljas.

Investeringar i enlighet med aktsamhetsprincipen

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän finansförvaltning styrs av bolagets Riktlinje för Finansförvaltning. Syftet är bland annat att säkerställa aktsamhet i finansförvaltningen.

Användning av derivatinstrument

Derivatinstrument används endast i syfte att reducera risk. Valutasäkring mot SEK får göras, men maximalt mot underliggande innehav i respektive valuta. Med innehav menas aktier och räntebärande tillgångar i utländsk valuta.

C.2.4 Riskkänslighet

Bolaget genomför löpande olika typer av känslighetsanalyser och stresstester i syfte att bedöma riskkänsligheten i tillgångsportföljen.

En upp- eller nedgång av aktiekurserna med 10 procent påverkar bolagets resultat före skatt med 438 mkr och det egna kapitalet med 341 mkr.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	30
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

För räntebärande tillgångar görs följande känslighetsanalys:

Inverkan på eget kapital

<i>Räntenedgång -1 %</i>	<i>- 16,4</i>
<i>Ränteuppgång +1 %</i>	<i>+14,6</i>

Tabell C2(3) Känslighetsanalys för räntebärande placeringar, mkr

Bolagets ränteportfölj balanserar i stor utsträckning de värdeförändringar i skulden som uppstår vid ränteförändringar.

<i>Löptidssegment</i>	<i>Räntebärande tillgångar</i>	<i>FTA brutto</i>
<i>löptid < 1 år</i>	<i>792</i>	<i>1 065</i>
<i>1 år ≤ löptid < 3 år</i>	<i>289</i>	<i>301</i>
<i>3 år ≤ löptid < 5 år</i>	<i>185</i>	<i>189</i>
<i>5 år ≤ löptid < 10 år</i>	<i>266</i>	<i>388</i>
<i>löptid ≥ 10 år</i>	<i>8</i>	<i>914</i>
<i>Totalt</i>	<i>1 540</i>	<i>2 857</i>

Tabell C2(3) Räntebärande tillgångar och försäkringstekniska avsättningar fördelade på löptid, mkr

Inom ramen för den årliga ERSA-processen utförs stresstester som visar känsligheten. Ett stresstest för en finans- och fastighetskris stressar bolaget men kapitalkvoten ligger fortfarande väl inom risktoleransens intervall. Rapportering av tillvägagångssätt och resultat sker internt och till Finansinspektionen.

C.3 Kreditrisk

Nedan behandlas risken för förluster till följd av att motparter inte fullgör sina åtaganden och att eventuella säkerheter inte täcker fordran. Bolaget är exponerat mot motpartsrisk dels genom placering i likvida medel och dels genom återförsäkring.

C.3.1 Riskexponering

Återförsäkring

Bolaget köper i dagsläget all återförsäkring genom återförsäkringsavdelningen på Länsförsäkringar AB där ett antal interna återförsäkringspooler innebär att de övriga 22 länsförsäkringsbolagen återförsäkras varandra för de skador som överstiger det enskilda bolagets självbehåll upp till den skadekostnadsnivå som täcks av externa återförsäkrare. Bolaget bedömer att motpartsrisken är låg.

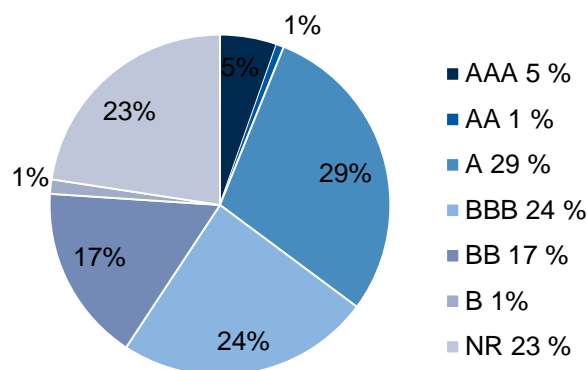
För fakultativ återförsäkring har Länsförsäkringar AB valt ut godkända återförsäkrare. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	31
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Beslutad
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen		2017-05-10
						Vers. 1.0

återförsäkringsgivare som får användas. I den avgivna återförsäkringen är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivaren också relativt liten.

Finansiella instrument

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. Bolaget har som policy i finansförvaltningen att endast tillåta placeringar i värdepapper med relativt hög kreditvärdighet. Motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara små.

Tabell C2(2): Kreditvärdighet i räntebärande tillgångar enligt Standard & Poor's

Väsentliga förändringar under perioden

Inga väsentliga förändringar har skett under perioden.

C.3.2 Riskkoncentration

Bolaget har på balansdagen 257 mkr i återförsäkrares andel av oreglerade skador. Av dessa avser endast en mindre del externa återförsäkrare. Inget länsförsäkringsbolag har över 10 procent i återförsäkrares andel och vår bedömning är att riskkoncentrationen är låg.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän har sina likvida medel till största del placerade hos Länsförsäkringar Bank som har en kreditrating A enligt Standard & Poor's.

C.3.3 Riskreduceringstekniker

Bolaget säkerställer genom återförsäkring att skadeförsäkringsrisken är inom givna ramar via beslutat självbehåll. Nivån på självbehållen är ett sätt att reducera motpartsrisken i återförsäkringen, se kapitel C.1.3 för mer information.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	32
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Bolaget tillåter endast placeringar i värdepapper med relativt hög kreditvärdighet. Begränsning av spreadrisk sker med uppsatta limiter för rating. Vid köp av valutatermin ska motpartens rating minst uppgå till A- enligt Standard & Poor`s.

C.3.4 Riskkänslighet

Kapitalkravet inom motpartsrisk för återförsäkringspoolerna är för 2016 beräknat utifrån regelverket och har för alla länsbolag satts till 100 %. För 2017 kommer kapitalkravet att baseras på länsbolagens till Finansinspektionen rapporterade kapitalkvoter, vilka ligger betydligt högre än 100 %. Motpartsrisken för återförsäkringsdelen kommer därför sjunka efter 2016 års bokslut.

Inom ramen för den årliga ERSA-processen utförs stresstester som visar känsligheten för återförsäkring. Rapportering av tillvägagångssätt och resultat sker internt och till Finansinspektionen.

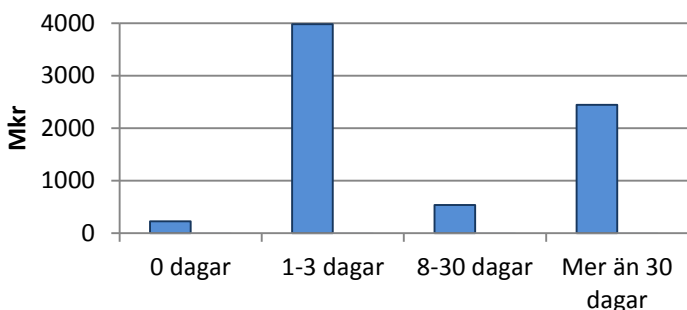
C.4 Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra ekonomiska åtaganden. Likviditetsrisken avser också risken att finansiella instrument inte omedelbart kan omsättas i likvida medel utan att förlora i värde. Likviditet definieras som kontanta medel på bankkonto.

C.4.1 Riskexponering

För bolaget är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Bolagets har som målsättning att alltid ha en mycket god likviditet. Utöver detta finns alltid möjlighet att med 1-3 dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar.

Figur C4(1) Likviditeten i placeringstillgångarna mätt som antalet dagar inom vilka de kan göras tillgängliga

En normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på 87 mkr. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	33
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

återförsäkrare och provisionsersättningar från Länsförsäkringar Bank AB, Länsförsäkringar Liv AB och Länsförsäkringar Fondliv AB uppgår till cirka 109 mkr.

Väsentliga förändringar under perioden

Under 2016 har återbäring utbetalats till bolagets kunder tillika ägare.

C.4.2 Riskkoncentration

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän bedömer inte att bolaget är exponerad mot riskkoncentrationer inom likviditetsrisk.

C.4.3 Riskreduceringstekniker

I syfte att begränsa bolagets likviditetsrisk ska portföljens tillgångar i normalfallet vara noterade, det vill säga vara föremål för regelbunden handel på börs eller annan reglerad marknadsplats som är öppen för allmänheten och som står under tillsyn av tillsynsmyndighet. Fonder ska vara prissatta och föremål för handel med jämna intervall.

Bolagets tillgång på kontanta medel prognostiseras löpande för kommande 14 dagar genom att in och utbetalningar samt medel på konto sammanställs av bolagets funktion för redovisning. Om likviditeten beräknas gå under 20 mkr under den kommande 14-dagarsperioden påtalas detta för finansförvaltningen som tar beslut om eventuell åtgärd.

C.4.4 Riskkänslighet

Bolaget har i stor utsträckning förskottsinsbetalda ettåriga premier och detta i kombination med en ansvarsfull förvaltning gör att likviditetsrisken i bolaget är begränsad.

C.5 Operativ risk

Med operativ risk menas risk för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.

C.5.1 Riskexponering

Målet för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslänns arbete med operativa risker är att säkerställa att de operativa riskerna inte begränsar möjligheterna att nå uppsatta verksamhetsmål. Strategin för hantering av operativa risker utgår från insikten att operativa risker är en del av bolagets verksamhet. Operativa risker kan i vissa fall ha nära kopplingar till andra risker. Exempelvis kan operativ risk i form av en felaktigt utformad produktutvecklingsprocess leda till affärsrisker i form av olönsamhet och ryktesrisk.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	34
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Operativa risker delas in i kategorierna intern brottslighet, extern brottslighet, anställningsförhållanden och arbetsmiljö, affärsförhållanden, skada på fysiska tillgångar, avbrott och störningar i verksamhet och system, transaktionshantering och processtyrning.

Bolaget är verksamt på en reglerad marknad varvid regelöverträdelser inte är acceptabla. Complierisk är inte föremål för medvetet risktagande.

Väsentliga förändringar under perioden

Inga väsentliga förändringar har skett under perioden

C.5.2 Riskkoncentration

Bolaget anser sig inte ha riskkoncentrationer inom operativa risker. I analyser som löpande utförs har inte några typhändelser/incidenter identifierats som tyder på att riskkoncentrationer finns inom verksamheten.

C.5.3 Riskreduceringstekniker

Bolaget kan genom förebyggande arbete och ändamålsenlig riskhantering och riskkontroll minska risken för att operativa risker materialiseras och kan därmed reducera de konsekvenser som kan uppstå till följd av operativa risker. En grundläggande förutsättning för god intern styrning, kontroll och riskhantering är att den miljö som bolaget och dess medarbetare verkar i möjliggör och främjar riskmedvetenhet, dualitet, struktur, ordning, kompetens, dokumentation, integritet och etiska värden. Inom bolaget ansvarar process- och riskägaren för att reducera operativa risker. Detta sker i samråd med riskkontrollfunktionen genom införande av riskreducerande åtgärd.

Bolaget har en process för godkännande av nya eller väsentligt förändrade produkter, tjänster, marknader, processer, IT-system samt vid större förändringar i verksamhet och organisation.

En viktig del av hanteringen av risker är processarbete. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Den operativa riskhanteringen följs upp löpande och genom särskilda utvärderingar.

Valet av åtgärd för att reducera operativa risker, innefattande datakvalitet och spårbarhet av data, varierar i hög grad till följd av riskernas olikartade karaktär. Exempel på hur operativa risker hanteras är

- Policyanpassningar
- Anpassningar av processer eller arbetsrutiner
- Införande av kontroller
- Utbildning av medarbetare

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	35
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Incidentrapportering är en annan viktig del av riskarbetet. De incidenter som inträffar loggas och hanteras i ett särskilt system och ligger till grund för analys och beslut om förebyggande åtgärder.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslänns kontinuitetshantering handlar om att upprätta beredskaps- och kontinuitetsplaner för krishantering. Bolaget genomför regelbundet övningar för att säkerställa att bolaget har en god förmåga att hantera krissituationer.

Bolaget kan från tid till annan lägga ut delar av verksamheten till uppdragstagare utanför bolaget. Se kapitel B.7 för detaljer.

C.5.4 Riskkänslighet

Bolaget genomför vid behov krishanteringsövningar som bland annat syftar till att testa bolagets förmåga att hantera olika typer av kriser och katastrofhändelser.

C.6 Övriga materiella risker

Risken för förluster till följd av effekter av strategiska beslut, sämre intjänning och rykten.

C.6.1 Riskexponering

Affärsriskens kategorier såsom strategisk risk, intjäningsrisk och ryktesrisk behandlas primärt inom ramen för den strategiska planeringen och i den årliga processen för affärsplanering. Affärsriskens kategorier är inte helt fristående från varandra. För vissa situationer kan kategorierna interagera och förstärka varandra. Exempelvis kan ett felaktigt strategiskt beslut leda till försämrad försäljning och lägre intjänning och kan därmed i det senare skedet inte enkelt särskiljas från intjäningsrisk.

Strategisk risk består av risken för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, omvärldsförändringar och institutionella förändringar. Strategisk risk omfattar även oförmåga att anpassa bolagets verksamhet till förändringar i omvärlden.

Intjäningsrisken är främst i konkurrenters agerande på marknaden och vår förmåga att förekomma eller anpassa oss till marknads utveckling. En del i intjäningsrisken är också att pågående aktiviteter för anpassning till nya regelverk blir dels kostsammare än beräknat, dels att den blir dyrare än hos våra konkurrenter. Utöver sakförsäkringsverksamheten finns intjäningsrisk för den förmedlade affären från Länsförsäkringar AB i form av minskade provisionsintäkter.

Ryktetsrisken är en risk som är en funktion av många andra risker i den bemärkelsen att många skilda slags händelser kan leda till ett försämrat anseende och försämrat varumärke om händelserna hanteras felaktigt. Värdet av varumärket är en av länsförsäkringsgruppens viktigaste

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	36
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

tillgångar. Länsförsäkringar har under mycket lång tid byggt upp och successivt breddat varumärket. Varumärket Länsförsäkringar är idag ett av de starkaste i branschen och ett av de mest kända i Sverige.

Bolaget är exponerat mot ett antal riskfaktorer som påverkar affärsrisken. Enskilt störst inverkan på resultatutvecklingen på kort sikt är negativ börsutveckling, nedskrivning av Länsförsäkringar AB-aktien samt ökade skadekostnader under självbehåll. Framträdande affärsrisker är oförmåga att reagera på förändringar och branscutvecklingen, minskad lönsamhet i den förmedlade bank och livaffären samt ryktesrisken i till exempel sociala medier.

Väsentliga förändringar under perioden

Inga väsentliga förändringar har skett under perioden.

C.6.2 Riskkoncentration

En exponering finns mot stora kunder, som har stor andel av premievolymen eller andra engagemang i enskilda affärer. Bolaget har inte identifierat några andra större riskkoncentrationer inom affärsrisker eller andra övriga materiella risker.

C.6.3 Riskreduceringstekniker

Det centrala instrumentet för hanteringen av strategisk risk är bolagets årliga affärsplaneringsprocess, inklusive ERSA. I denna analyseras omvärldsförutsättningar, interna förutsättningar och konkurrenssituationen. Under året sker även löpande uppföljning av händelser av strategisk betydelse inom ramen för styrelsens och företagsledningens arbete. Då oförutsedda händelser inträffar av större strategisk betydelse hanteras de allteftersom de inträffar genom analyser och behandling på möten i företagsledning och styrelse.

Intjäningsrisken hanteras allmänt genom att bolaget fortlöpande följer utvecklingen av intäkter och kostnader. Intjäningsrisker kan då identifieras och bedömas varmed lämpliga åtgärder kan vidtas löpande. Därmed kan avvikelser från befintlig affärsplan och ekonomiska mål snabbt identifieras och åtgärdsbehov kan fastställas.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är beroende av att ha kunders och andra aktörers förtroende. Vikten att vårda och skydda varumärket är därför av stor betydelse. Bolagets styrdokument inom det etiska området är därför centrala i bolagets strävan att agera korrekt och upprätthålla ett gott anseende och högt förtroende hos kunder och andra intressenter.

För att löpande identifiera och bedöma ryktesrisk görs en kontinuerlig bevakning av vad som skrivs/sägs om Länsförsäkringar i media. Utifrån detta vidtas lämpliga åtgärder och aktiviteter av företagsledningen. Om negativ ryktesspridning uppstår i till exempel sociala medier hanteras det genom att Kundcenter eller Marknadskommunikation snabbt identifierar problemet, stämmer av med ansvarig chef och vår presstalesperson för en dialog med kunder och medier vid behov.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	37
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

C.6.4 Riskkänslighet

Inom ramen för den årliga ERSA-processen utförs stresstester som visar känsligheten. Ett stresstest för en finans- och fastighetskris stressar bolaget men kapitalkvoten ligger fortfarande väl inom risktoleransens intervall. Likaså bedöms motståndskraften mot en ny aktör samt varumärkeskris vara stark. Rapportering av tillvägagångssätt och resultat sker internt och till Finansinspektionen.

C.7 Övrig information

Det finns ingen information som har bedömts lämplig att lämna i detta kapitel.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	38
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

D. Värdering för solvensändamål

D.1 Tillgångar och skulder

Värden på tillgångar och skulder i solvensbalansräkningen jämfört med den finansiella redovisningen

Tillgångar	Solvens 2- värde	Finansiell redovisning
Förutbetalda anskaffningskostnader	0	32 093
Materiella anläggningstillgångar som innehas för eget bruk	19 883	15 733
Fastigheter (annat än för eget bruk)	0	4 150
Innehav i anknutna företag, inklusive dotterföretag	1 407 044	1 393 824
Aktier – börsnoterade	670 078	670 078
Aktier – icke börsnoterade	1 755 718	1 755 718
Företagsobligationer	843 417	838 374
Investeringsfonder	2 348 353	2 348 353
Derivat	3 676	3 676
ÅF-andel av FTA avseende skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring	216 611	254 565
ÅF-andel av FTA avseende sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring	2 096	2 061
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	1 011	1 011
Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare	272 493	272 493
Återförsäkringsfordringar	43 725	43 725
Fordringar (Kundfordringar, ej försäkring)	57 729	57 729
Kontanter och andra likvida medel	224 565	224 565
Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans	115 476	120 519
Totala tillgångar	7 981 875	8 038 667

Tabell D1 (1): Tillgångar

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	39
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Skulder	Solvens 2-värde	Finansiell redovisning
Försäkringstekniska avsättningar	2 270 199	2 857 068
Andra avsättningar än FTA	375 774	375 774
Pensionsåtaganden	12 018	12 018
Uppskjutna skatteskulder	501 673	387 964
Derivat	1 029	1 029
Försäkringsskulder och skulder till förmedlare	161 614	161 614
Återförsäkringsskulder	31 109	31 109
Skulder (verksamhet, ej försäkring)	55 780	55 780
Övriga skulder som inte visas någon annanstans	75 439	75 439
Totala skulder	3 484 635	3 957 795

Tabell D1 (2): Skulder

D.1.1 Värderingsprinciper i solvensberäkningen för olika tillgångsklasser

Som huvudprincip värderas bolagets tillgångar i solvensbalansräkning till marknadsvärde, det vill säga det belopp för vilket de skulle kunna utväxlas i en transaktion mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och har ett intresse av att transaktionen genomförs. För den finansiella redovisningen tillämpar bolaget för sin värdering så kallad lagbegränsad IFRS. Nedan följer en genomgång av värderingen i solvensbalansräkningen för varje tillgångskategori tillsammans med eventuella skillnader mot den finansiella redovisningen.

Tillgångsklass	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i finansiell redovisning
Förutbetalda anskaffningskostnader	Förutbetalda anskaffningskostnader har värderats till noll enligt Solvens 2.	Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal aktiveras som förutbetalda anskaffningskostnader i den finansiella redovisningen.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	40
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Tillgångsklass	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i finansiell redovisning
Materiella anläggningstillgångar som innehas för eget bruk	Fastigheter värderas till verkligt värde, baserat på värderingar utförda av oberoende värderingsmän. Materiella tillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Nedskrivningsbehov prövas årligen.	Inga materiella skillnader.
Fastigheter (annat än för eget bruk)	Fastigheter värderas till verkligt värde.	Inga materiella skillnader.
Innehav i anknutna företag, inklusive dotterföretag	Innehav i anknutna företag, inklusive dotterföretag värderas till verkligt värde genom beräkning av substansvärde. Tillgångarna i dotterföretaget värderas till verkligt värde.	Aktier och andelar i intresseföretag värderas till anskaffningsvärde. Inga materiella skillnader gällande dotterföretag.
Aktier – börsnoterade	Aktiens noterade köpkurs på balansdagen.	Inga materiella skillnader.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	41
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Tillgångsklass	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i finansiell redovisning
Aktier – icke börsnoterade	<p>Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet aktiernas verkliga värde.</p> <p>Verkligt värde på tillgångar som inte är noterade på en aktiv marknad fastställs genom de värderingstekniker som är etablerade på marknaden, vilka i så hög utsträckning som möjligt bygger på marknadsuppgifter. Värdena tillhandahålls i allmänhet av motparten. Ett alternativ till detta är värdering till senaste emissionskurs om denna inte ligger allt för långt tillbaka i tiden.</p>	Inga materiella skillnader.
Företagsobligationer Investeringsfonder Derivat	<p>De flesta obligationer och investeringsfonder är noterade på en aktiv marknad och värderas därmed till noterad köpkurs på balansdagen. Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så används en värderingsteknik som i så hög utsträckning som möjligt bygger på marknadsuppgifter medan företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Värdena tillhandahålls i allmänhet av motparten. Derivatinstrument redovisas till verkligt värde.</p>	<p>Upplupen ränta på räntebärande tillgångar redovisas på särskild rad i balansräkningen, upplupen ränteintäkt, separat från tillgången som räntan löper på. För övrigt finns inga materiella skillnader.</p>

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	42
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Tillgångsklass	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i finansiell redovisning
ÅF-andel av FTA avseende skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring ÅF-andel av FTA avseende sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring	Se D.2 Försäkringstekniska avsättningar.	Se D.2 Försäkringstekniska avsättningar.
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare Återförsäkringsfordringar Fordringar (kundfordringar, inte försäkring) Kontanter och andra likvida medel	Värderas till dess nominella värde.	Inga materiella skillnader.
Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans	Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter värderas till nominellt värde på grund av deras korta duration, detta anses vara en bra uppskattning av marknadsvärde.	Upplupen ränta på räntebärande tillgångar redovisas som upplupen ränteintäkt, separat från tillgången som räntan löper på. För övrigt finns inga materiella skillnader

Uppskjuten skattefordran avseende temporära skillnader, tkr

Finansiell redovisning

Solvens 2-värde

Förfaller

Fordran avseende pensionsavsättningar

10 170

10 170 > 1 år

Totalt

Tabell D1 (3): Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän's uppskjutna skattefordringar brutto avseende temporära skillnader

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	43
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Uppskjuten skattefordran avseende omvärderingsbelopp för, tkr	Solvens 2- värde	Förfaller
---	------------------	-----------

Förutbetalda anskaffningskostnader	7 060	< 1 år
------------------------------------	-------	--------

Omvärdering av FTA återförsäkrares andel	8 342	> 1 år
--	-------	--------

Totalt	15 402	
---------------	---------------	--

Tabell D1 (4): Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän's uppskjutna skattefordringar brutto avseende omvärderingsbelopp

D.2 Försäkringstekniska avsättningar

D.2.1 Värderingen av försäkringstekniska avsättningar för olika affärgrenar

Försäkringstekniska avsättningar (FTA) värderas till det aktuella belopp som Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän skulle vara tvunget att betala om man omedelbart skulle överföra sina försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser till ett annat försäkringsföretag. Detta värde beräknas genomgående som summan av en bästa skattning plus en riskmarginal. Bästa skattningen motsvarar det förväntade nuvärdet av framtida kassaflöden. Riskmarginalen ska motsvara kostnaden för att hålla det kapital som krävs för att klara bolagets åtaganden tills dessa är slutavvecklade. Den beräknas med cost-of-capital-metoden där kapitalkostnadsräntesatsen är satt till 6 procent enligt regelverket.

Med stöd av Delegerade förordningen Artikel 58 har följande förenkling använts vid beräkningen av riskmarginalen: det solvenskapitalkrav för kommande år som ingår i formeln för riskmarginalen beräknas med utgångspunkt i motsvarande värde för innevarande år, vilket antas utvecklas över de framtida åren i proportion till bästa skattningens utveckling.

Nedanstående tabell ger en översikt över bolagets FTA fördelade på materiella affärgrenar. Kolumnen LoB anger affärgrenens nummer enligt bilaga I till Delegerade förordningen. Namnen på affärgrenarna har valts så att de beskriver affären så bra som möjligt, snarare än enligt nämnda bilaga.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	44
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

LoB	Affärgren	Bästa skattning Premiereserv	Bästa skattning Ersättningsreserv	Riskmarginal	Försäkringstekniska avsättningar
Direkt skadeförsäkring					
2	Sjuk och olycksfall	12 100	90 579	25 495	128 174
4	Trafik	76 207	526 465	47 797	650 469
5	Övrig motor	114 395	45 814	2 812	163 020
7	Egendom	235 891	328 907	12 231	577 029
Proportionell återförsäkring					
16	Trafik	0	121 104	14 401	135 504
17	Övrig motor	1 718	10	31	1 759
Icke-proportionell återförsäkring					
25	Sjuk och olycksfall	0	4 040	1 527	5 568
26	Trafik	0	133 848	60 727	194 575
28	Egendom	3 116	61 854	6 708	71 678
Livförsäkring och återförsäkring					
34	Skadelivräntor, direkt	0	237 500	8 739	246 238
36	Skadelivräntor, mottagen återförsäkring	0	92 295	3 892	96 187
Summa		443 427	1 642 416	184 357	2 270 200

Tabell D2 (1): Försäkringstekniska avsättningar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän (tkr)

En beskrivning av graden av osäkerhet i bästa skattningen ges i samband med metodbeskrivningen under respektive affärgren nedan.

Sjuk och olycksfall, inklusive mottagen återförsäkring

Affärgren nummer 2 *Försäkring avseende inkomstskydd* (här kallad Sjuk och olycksfall) består av bolagets separata sjuk- och olycksfallsförsäkring. För beräkning av framtida kassaflöden används i huvudsak Schniepers metod, detta innebär att kostnaden för okända skador (IBNR)

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	45
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

antas proportionell mot premien, medan utvecklingen av kända skador antas proportionell mot den kända skadekostnaden (RBNS).

Återförsäkrarens andel bestäms genom att tillämpa metoden ovan med skadekostnaden trunkerad vid den excesspunkt bolaget valt i sin excess-of-loss-återförsäkring. Summan av alla sådana andelar för de 23 länsförsäkringsbolagen ingår i den gemensamma Olycksfallspoolen. Mottagen återförsäkring för Sjuk och olycksfall i Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän utgör bolagets kvotandel av denna summa.

Värderingen av sjuk- och olycksfallsaffär anses vara relativt osäker då avvecklingstiden är lång (över 30 år kan förekomma). Denna osäkerhet begränsas dock av att de största kostnaderna, som avser invaliditetsersättning, är maximerade i termer av prisbasbelopp.

Trafikförsäkring, inklusive mottagen återförsäkring

Affärgren nummer 4 *Ansvarsförsäkring för motorfordon* (Trafikförsäkring) består dels av de försäkringar som tecknats sedan bolaget fick egen koncession 2004, som behandlas först, dels av från Länsförsäkringar AB övertagen run-off-affär för äldre årgångar, som behandlas längre ner i texten.

Vad gäller affären efter 2004 har länsförsäkringsbolagen relativt låga självbehåll i den interna återförsäkringslösningen. För att ge bästa skattningen bättre precision trunkeas skadorna först vid bolagets självbehåll. Skadorna delas in i

- skador med personskada – skador som innehåller minst en personskadedel
- skador utan personskada – rena egendomsskador

där de förra kan vara komplicerade och svårbedömda, medan de senare har en kort avvecklingstid och är relativt lätta att uppskatta. För rena egendomsskador används en triangulering (Chain ladder) på känd skadekostnad, vilket innebär ett antagande om att okänd skadekostnad är proportionell mot känd skadekostnad.

För skador med personskada trianguleras först antalet skador. Vidare beräknas en medelskada per bolag för skadekostnaden under självbehållet baserat på en kombination av gruppens data och bolagets egna data. Slutligen erhålls utvecklingsfaktorer för utbetalt från beräkningar på hela gruppens data. Dessa tre informationskällor kombineras sedan i en Bornhuetter-Ferguson-skattning av skadekostnaden under självbehållet. Detta innebär ett antagande om att den procentuella andelen okänd skadekostnad är gemensam för gruppen, medan dess storlek bestäms av antalet skador i det enskilda bolaget multiplicerat med medelskadan enligt ovan.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	46
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Återförsäkrarens andel bestäms genom fördelning av hela gruppens okända skadekostnad (IBNR, som då kan beräknas med större precision) på de enskilda bolagen efter deras andel av premien för avgiven återförsäkring. Bästa skattning brutto blir sedan summan av beräkningen under självbehållet (för egen räkning) och återförsäkrarens andel.

Affärsgrenen 26 *Icke-proportionell olycksfallsåterförsäkring* består av bolagets andel av den så kallade Trafikpoolen. I den mottages återförsäkring som en kvot av alla bolagens skadekostnad över självbehållet, beräknad som ovan.

Den andra delen av Affärsgren nummer 4, *Trafikförsäkring* fram till 2004, är den run-off-affär som bolaget 2014-12-30 tog över från Länsförsäkringar AB och som avser trafikförsäkring fram till dess att länsförsäkringsbolagen fick egen koncession 2004. Skadekostnaderna kan delas upp på egendomsskador respektive personskador, men det finns endast en ytterst liten del egendomsskador kvar i denna avvecklingsreserv, med reservbelopp på sammanlagt under 8 tkr. I praktiken handlar därmed bedömningen om segmentet personskador.

Beräkningarna görs för den samlade affären, medelst triangulering (Chain ladder) av utbetalningar, vilket innebär ett antagande om att okänd skadekostnad är proportionell mot hittills utbetalt. För äldre årgångar, där endast ett fåtal skador återstår, med välbestämda individuella reserver, används dock summan av dessa som bästa skattning. Den resulterande okända skadekostnaden (IBNR) fördelas sedan ut på länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB efter deras andel av känd reserv. Eftersom hela affären cederas till Länsförsäkringar AB blir återförsäkrarens andel lika med bruttoreserven. Dessa andelar slås ihop med den del av affären som ligger kvar hos Länsförsäkringar AB och bildar så Trafikreservpoolen. Slutligen får Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän en kvotandel (en fix procent) av den samlade affären som mottagen proportionell återförsäkring av *Ansvarsförsäkring för motorfordon* i Affärsgren nummer 16.

Värderingen efter 2004 måste anses som väldigt osäker för storskadorna, eftersom vi har lång avvecklingstid och i det närmaste obegränsade skadebelopp (max 300 000 tkr). Detta påverkar mottagen återförsäkring och återförsäkrarens andel. Beloppen för egen räkning är väsentligt mindre osäkra, tack vare konstruktionen ovan. Den relativa osäkerheten är stor även före 2004, där vi visserligen vet mer om de enskilda skadorna, men samtidigt i hög grad har kvar skador som är mer svårbedömda.

Övrig motor (Kasko)

Affärsgren nummer 5 *Övrig motorförsäkring* består i huvudsak av momenten Delkasko och Vagnskada, samt några ytterligare mindre moment. Kasko har till den helt dominerande delen

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	47
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

väldigt kort avvecklingstid. Den metod som används är därför en vanlig triangulering (Chain ladder) på känd skadekostnad, vilket innebär att okänd skadekostnad antas proportionell mot känd skadekostnad (som är summan av skadereglerarnas individuellt bestämda skadekostnader). För ökad stabilitet trunkeras storskador vid 1 000 tkr, vilket innebär att för skadekostnaden över 1 000 tkr används skadereglerarnas bedömning utan uppräknig. Detta bygger på ett antagande om att stora skador är kända vid beräkningstillfället och att skadereglerarnas bedömning i detta fall är den bästa skattning vi kan få.

För Kasko är sådana skador mindre vanliga. I den mån de överskrider bolagets självbehåll i excess-of-loss-återförsäkringen och därmed genererar avgiven och mottagen återförsäkring hanteras den av en gemensam återförsäkringspool, se beskrivningen för Egendom nedan. Värderingen får anses förhållandevis säker då avvecklingstiden är kort.

Egendom, inklusive mottagen återförsäkring

Affärgren nummer 7 *Försäkring mot brand och annan skada på egendom* består av försäkringsgrenarna "Hem och villa", inklusive Fritidshus, och "Företag och fastighet" inklusive Lantbruk.

Här används triangulering (Chain ladder) på känd skadekostnad, vilket innebär att okänd skadekostnad antas proportionell mot känd skadekostnad (summan av skadereglerarnas individuellt bestämda skadekostnader). För ökad stabilitet trunkeras storskador vid 2 000 tkr. För delen däröver gäller den kända skadekostnaden utan uppräknig, även om expertbaserad justering kan förekomma undantagsvis. Även stora kumuler av skador vid naturkatastrofer, till exempel stormar, behandlas utan uppräknig. Detta bygger på ett antagande om att stora skador och katastrofskador är kända vid beräkningstillfället, vilket i sin tur bygger på erfarenheten att de sällan efteranmäls. De är till sitt belopp inte helt kända, men den uppskattning som skadereglerare gör är i detta fall extra noggrann och kan därför anses som bästa tillgängliga skattning.

Som en konsekvens av detta antagande beräknas återförsäkrarens andel till känd skadekostnad över självbehållet i excess-of-loss-återförsäkringen plus katastrofskadekostnaden. Summan av alla sådana återförsäkrarens andelar för de 23 länsförsäkringsbolagen ingår i en gemensam återförsäkringspool.

Affärgren 28, *Mottagen icke-proportionell återförsäkring av egendom* utgörs till största delen av bolagets kvotandel av denna summa.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	48
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Värderingen är för Hem och villa relativt säker, tack vare kort avvecklingstid och begränsad omfattning av storskador. För Företag och fastighet finns en del osäkerhet i storskadornas utveckling och även en underordnad del ansvarsskador med lång avvecklingstid.

Premiereserv

För att bestämma premiereserv tillämpas den förenkling som föreslås i Annex III till EIOPA:s ”Riktlinjer för värdering av försäkringstekniska avsättningar”. Därvid beräknas först på årsbasis en totalkostnadsprocent som mäter hur framtida kostnader och intäkter förhåller sig till premieintäkter. Därefter beräknas ej intjänade premier i förhållande till återstående löptid för avtalen (pro rata temporis). Premiereserven i solvensbalansräkningen är produkten av denna totalkostnadsprocent och ej intjänade premier.

Den största osäkerheten ligger här i bedömningen av skadekostnaden. Då reserven avser skador som ännu inte inträffat, och som vi inte vet något om, kommer utfallet att variera kraftigt.

Skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring

Detta avsnitt omfattar både Affärgren 34 *Livräntor som härrör från skadeförsäkringsavtal och som avser andra försäkringsförpliktelser än sjukförsäkringsförpliktelser* och 36 *Livåterförsäkring* vilka båda beräknas på samma sätt. För dessa affärgrenar görs antaganden om dödlighet, driftskostnader och värdesäkring.

Vad gäller dödlighetsantagandet för skadelivräntor följs den rekommendation som togs fram av en arbetsgrupp under dåvarande Svenska Försäkringsförbundet. Rekommendationen heter ”1999 år kapitaliseringstabeller räntenivå och dödlighet” och dess riktlinjer är idag branschstandard. Antagandena har under 2015-16 varit föremål för utredning av en arbetsgrupp under Svensk Försäkring och Trafikförsäkringsföreningen. Slutsatsen blev att utfallet av dödligheten avviker något från modellen som togs fram 1999, men att avvikelserna inte är tillräckligt stora för att modellen ska behöva justeras. Driftskostnaderna antas vara ett värdesäkrat medelvärde per livränta av hela gruppens driftskostnader de senaste fem åren, den framtida värdesäkringen uppskattas med *break even* inflation.

Den största osäkerheten ligger i den faktiska livslängden. Eftersom beståndet är relativt litet påverkar enskilda försäkringar i motsvarande grad relativt mycket.

D.2.2 Materiella skillnader mot den finansiella redovisningen

I den finansiella redovisningen värderas försäkringstekniska avsättningar (brutto) enligt ÅRFL samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	49
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Skadeförsäkring, premiereserv

Avsättningar för ej intjänade premier i den finansiella redovisningen beräknas i förhållande till återstående löptid för avtalen (pro rata temporis). För olönsam affär görs en bedömning av framtida kostnader för löpande avtal och, om dessa överstiger pro rata temporis-beräkningen, görs ett tillägg med mellanskillnaden (avsättning för kvardröjande risk).

I solvensbalansräkningen beräknas hur stor del av ej intjänade premier som svarar mot framtida kostnader, med diskontering. I praktiken innebär detta för lönsam affär att den del av den finansiella redovisningens premiereserv som motsvarar förväntad vinst lyfts ut, liksom förutbetalda anskaffningskostnader. För olönsam affär kan avsättningen bli ungefär densamma i båda fallen, men kan skilja sig åt på grund av diskonteringen i solvensbalansräkningen. I den sistnämnda tillkommer även en riskmarginal, för premiereserv och ersättningsreserv sammantaget.

Skadeförsäkring, ersättningsreserv

Grunden för avsättning för oreglerade skador (ersättningsreserven) är i båda fallen en uppskattning av de framtida kassaflödena gjord med aktuariella metoder. I den finansiella redovisningen är diskontering bara tillåten för skadeförsäkring med lång avvecklingstid, i vårt fall trafikförsäkring samt sjuk- och olycksfallsförsäkring. För dessa är det valfritt att diskontera eller inte.

I den finansiella redovisningen diskonterar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän all trafikaffär och direktförsäkring av Sjuk och olycksfall. Här används en försiktig diskonteringsränta i enlighet med gällande föreskrifter.

Inom solvensbalansräkningen diskonteras all affär med föreskriven marknadsränta. Dessutom finns i solvensbalansräkningen en explicit riskmarginal beräknad med cost-of-capital-metoden. I den finansiella redovisningen har man normalt en implicit marginal, för att få en betryggande reserv som uppfyller gällande regelverk.

Skadelivräntor

Skadelivräntorna diskonteras i den finansiella redovisningen precis som i solvensbalansräkningen med marknadsränta. I solvensbalansräkningen tillkommer en riskmarginal beräknad med cost-of-capital-metoden, medan riskmarginalen i den finansiella redovisningen är mer försiktig än så.

Omvärderingen av försäkringstekniska avsättningar kan sammanfattas enligt följande: Av ett totalt omvärderingsbelopp på 586 869 tkr härrör 127 511 tkr från omvärderingen av

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	50
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

premierreserven, som i den finansiella redovisningen uppgår till 586 574 tkr och i solvensbalansräkningen till 459 063 tkr. Merparten av omvärderingen, 459 357 tkr, kommer från ersättningsreserven och beror på annorlunda diskontering och marginal. Detta beskrivs kvantitativt i nedanstående tabell.

Omvärdering FTA, Ersättningsreserv tkr	<i>Sjuk och olycksfall</i>	<i>Trafik</i>	<i>Övrig motor</i>	<i>Egendom</i>	<i>Skade- livräntor</i>	<i>Mottagen återför- säkring</i>	<i>Total</i>
<i>Enligt finansiell redovisning</i>	142 391	814 984	46 753	351 166	261 250	653 951	2 270 494
<i>Avgår redovisningens marginal</i>	-43 520	-226 872	-931	-23 089	-23 750	-205 487	-523 649
<i>Skillnad i diskontering</i>	-8 292	-61 647	-8	830	0	-35 313	-104 430
<i>Tillkommer solvensbalansräknin- gens riskmarginal</i>	22 612	42 387	806	7 248	8 739	86 930	168 721
Enligt solvensbalansräkni- ng	113 191	568 852	46 620	336 155	246 238	500 081	1 811 137

Tabell D2 (2): Omvärderingen av försäkringstekniska avsättningar, ersättningsreserv

D.2.3 Övrig information om försäkringstekniska avsättningar

Återkrav enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag

Belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal uppgår till 216 611 tkr för skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring och 2 097 tkr för sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring. Hur dessa värderas beskrivs i föregående avsnitt. Bolaget har inga återkrav från specialföretag.

D.3 Andra skulder

Detta kapitel innehåller en genomgång av värderingen i solvensbalansräkningen för varje skuldpost utanför FTA, tillsammans med eventuella skillnader mot den finansiella redovisningen.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	51
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Tillgångsklass	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2	Materiella skillnader mot den finansiella redovisningen
Andra avsättningar än FTA	Övriga avsättningar omfattar avsättning till återbäring. Det nominella värdet bedöms vara en bra approximation till ett marknadsvärde.	Inga materiella skillnader.
Pensionsåtaganden	Det nominella värdet bedöms vara en bra approximation till ett marknadsvärde.	Inga materiella skillnader.
Uppskjutna skatteskulder	Uppskjutna skatter har beräknats för temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Den omvärdering som sker mellan Solvens 2 och den finansiella redovisningen medför även en beräkning av uppskjuten skatteskuld för tillämpliga poster. Posten uppskjuten skatteskuld redovisas netto mot beräknad uppskjuten skattefordran. Se tabell D1 (3), D1 (4), D3 (1) och D3(2).	Skillnaderna mellan IFRS och Solvens 2 hänför sig till uppskjuten skatt på omvärderingsbeloppen samt att uppskjuten skatteskuld har redovisats netto mot uppskjuten skattefordran i Solvens 2. Värderingsmässigt, undantaget omvärderingsbeloppen enligt Solvens 2, är det ingen skillnad mellan den finansiella redovisningen och Solvens 2.
Derivat	Derivatinstrument redovisas till verkligt värde.	Inga materiella skillnader.
Försäkringsskulder och skulder till förmedlare Återförsäkringsskulder Skulder (verksamhet, ej försäkring)	På grund av den korta durationen av dessa skulder anses deras nominella värde som en bra approximation till ett marknadsvärde.	Inga materiella skillnader.
Övriga skulder som inte visas någon annanstans	Utgörs av upplupna kostnader och lönerelaterade poster. På grund av deras korta duration anses deras nominella värde som en bra approximation till ett marknadsvärde.	Inga materiella skillnader.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	52
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Uppskjuten skatteskuld avseende temporära skillnader, tkr	Finansiell redovisning	Solvens 2-värde	Förfaller
---	------------------------	-----------------	-----------

Skuld avseende placeringstillgångar	398 134	398 134	> 1 år
-------------------------------------	---------	---------	--------

Totalt	398 134	398 134	
---------------	----------------	----------------	--

Tabell D3 (1): Uppskjutna skatteskulder brutto avseende temporära skillnader

Uppskjuten skatteskuld avseende omvärderingsbelopp, tkr	Solvens 2-värde	Förfaller
---	-----------------	-----------

Omvärdering av FTA brutto	129 111	> 1 år
---------------------------	---------	--------

Totalt	129 111	
---------------	----------------	--

Tabell D3 (2): Uppskjutna skatteskulder brutto avseende omvärderingsbelopp

D.4 Alternativa värderingsmetoder

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän följer lagbegränsad IFRS och tillämpar inga alternativa värderingsmetoder.

D.5 Övrig information

Bolaget har ingen övrig information att lämna.

E. Finansiering

E.1 Kapitalbas

E.1.1 Mål och principer för kapitalbasen

Kapitalplaneringen genomförs en gång per år och är integrerad med affärsplaneringen. I processen analyseras storleken på kapitalbehovet och tillgången på kapital utifrån prognoser för försäljning och lönsamhet. Målet med kapitalplanering är att säkerställa att kapitalbasen är tillräcklig för att bära de risker som följer av realiserandet av affärsplanen. Analysen har sin utgångspunkt i arbetet med affärsplanen och dess så kallade basscenario men inkluderar även ett krävande men realistiskt negativt scenario samt stresstester.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	53
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Kvantitativa kapitalmål sätts för bolaget och uttrycks som en kapitalkvot. Med kapitalkvot avses kapitalbas dividerat med solvenskapitalkrav. Bolagets kapitalkvot ska ligga inom ett målintervall mellan 150 och 250 procent där det regulativa kravet är 100 procent. Analysen genomförs på ett sådant sätt att styrelse och ledning i bolaget får en ökad förståelse för frågor om kapitalstruktur, kapitalbehov och beredskap för att reducera risker. Efter att kapitalplaneringen har dokumenterats och beslutats av styrelsen följs resultatet upp löpande under året. Vid behov revideras processen under verksamhetsåret.

Posterna i kapitalbasen delas upp på tre nivåer. För Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän klassificeras hela kapitalbasen som primärkapital nivå 1.

Kapitalbas, tkr	2016
Primärkapital, Nivå 1	
Initialt kapital (bundna reserver och uppskrivningsfond)	15 000
Balanserad vinst och Årets resultat	2 699 215
Avstämningsreserv	1 783 025
Summa Kapitalbas	4 497 240

Tabell E1 (1): Överskådlig nivåindelning av kapitalbas

E.1.2 Skillnader mellan Tillgångar minus skulder i solvensbalansräkningen och Eget kapital i den finansiella redovisningen

Skillnaderna mellan Eget kapital enligt legalt bokslut och kapitalbas i Solvens 2 består av omvärdering av tillgångar och skulder. Posterna som omvärderas är obeskattade reserver, förutbetalda anskaffningskostnader och försäkringstekniska avsättningar.

Förklaringsposter eget kapital legalt bokslut och kapitalbas, tkr	
Eget kapital enligt legalt bokslut	2 714 215
Solvens 2 justering mot Eget Kapital	1 783 025
<i>Obeskattade reserver</i>	<i>1 366 656</i>
<i>Omvärdering Förutbetalda anskaffningskostnader</i>	<i>-25 032</i>
<i>Omvärdering Aktier och andelar i intresseföretag</i>	<i>13 220</i>
<i>Försäkringstekniska avsättningar (netto)</i>	<i>428 181</i>
Summa Kapitalbas	4 497 240

Tabell E1 (2): Förklaringsposter eget kapital legalt bokslut och kapitalbas

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	54
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Posten obeskattade reserver består av utjämningsfond, säkerhetsreserv, periodiseringsfond och överavskrivning och medräknas i sin helhet i kapitalbasen. Omvärderingen av försäkringstekniska avsättningar beskrivs kvalitativt och kvantitativt i avsnitt D.2.1.

E.1.3 Struktur, värde och kvalitet på primär- och tilläggs kapital

Kapitalbasen kan bestå av primärkapital och tilläggs kapital. Primärkapitalet består av den positiva skillnaden mellan tillgångar och skulder, värderad enligt värderingsprinciper under Solvens 2, samt efterställda skulder. Tilläggs kapitalet omfattar poster som inte ingår i primärkapitalet men som kan krävas in för att täcka förluster. Tillsynsmyndigheten förhandsgranskar och godkänner värdet av poster i tilläggs kapitalet innan de kan användas i kapitalbasen.

Posterna i kapitalbasen ska delas in i tre nivåer. Nivå 1 avser poster i primärkapitalet som kan täcka förluster helt och är fullt efterställda samt med god tillgänglighet och likviditet. Nivå 2 avser poster i primärkapitalet som är fullt efterställda samt poster i tilläggs kapitalet som kan täcka förluster helt och är fullt efterställda. Nivå 3 avser övriga poster. En post ska anses vara fullt efterställd om den i sin helhet, vid likvidation eller konkurs, inte får återbetalas till innehavaren förrän försäkringsföretagets alla andra förpliktelser har uppfyllts.

Kapitalbasen i bolaget består endast av primärkapital nivå 1 och får därför i sin helhet täcka solvenskapitalkrav (SCR) och minimikapitalkrav (MCR).

Medräkningsbar kapitalbas, tkr	2016
Kapitalbas	4 497 240
Medräkningsbar kapitalbas för SCR	4 497 240
Medräkningsbar kapitalbas för MCR	4 497 240

Tabell E1 (3): Medräkningsbar kapitalbas för att täcka solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet

Primärkapital på nivå 1

Initialt kapital, balanserat resultat och årets resultat omfattar bolagets eget kapital enligt legalt bokslut. Avstämningsreserven utgör de justeringsposter som uppstår vid omvärdering av bokförda värden till Solvens 2-värden. Här ingår också obeskattade reserver vilka elimineras vid övergång från den finansiella redovisningen till solvensbalansräkningen.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	55
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen		1.0

Kapitalbas, tkr

Initialt kapital (bundna reserver och uppskrivningsfond)	15 000
Balanserad vinst och Årets resultat	2 699 215
Avstämningsreserv	1 783 025
<i>Eliminering obeskattade reserver</i>	<i>1 366 656</i>
<i>Eliminering förutbetalda anskaffningskostnader</i>	<i>-25 032</i>
<i>Omvärdering försäkringstekniska avsättningar netto</i>	<i>428 181</i>
<i>Omvärdering aktier och andelar i intresseföretag</i>	<i>13 220</i>
Summa Kapitalbas	4 497 240

Tabell E1 (4): Kapitalbas

Betydande förändringar under rapporteringsperioden som påverkat bolagets primärkapital nivå 1 är årets resultat som varit positivt i både försäkringsrörelsen och finansförvaltningen. Avsättning till återbäring har påverkat årets resultat med 210 000 tkr vilket är en högre avsättning än föregående år.

E.1.4 Övrig information om kapitalbasen

Bolaget har ingen övrig information att lämna gällande kapitalbasen.

E.2 Solvens- och minimikapitalkrav

E.2.1 Allmän information om solvens- och minimikapitalkrav

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän använder Standardformlen för beräkning av solvenskapitalkravet. En bedömning av Standardformelns lämplighet genomförs årligen. Bedömningen innehåller en kombination av kvantitativa och kvalitativa analyser där Standardformelns antaganden jämförts med bolagets faktiska riskprofil. Bedömningen är att Standardformeln skattar bolagets kapitalbehov väl.

Följande tabell visar solvenskapitalkravets storlek, totalt och uppdelat per riskmodul, samt minimikapitalkravets storlek.

Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav, tkr	2016-12-31	2016-01-01
Skadeförsäkringsrisk	510 433	468 898
Sjukförsäkringsrisk	49 206	44 391
Livförsäkringsrisk	18 773	17 097
Marknadsrisk	2 732 484	2 296 114
Motpartsrisk	112 889	121 993

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	56
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Diversifiering	-465 925	-434 641
Primärt solvenskapitalkrav (BSCR)	2 957 860	2 513 852
Operativ risk	54 166	54 296
Justering för förlusttäckningskapacitet hos uppskjutna skatter	-662 646	-564 993
Solvenskapitalkrav(SCR)	2 349 380	2 003 155
Minimikapitalkrav (MCR)	587 345	500 789

Tabell E2 (1): Solvenskapitalkravet per riskkategori.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän använder inte någon förenkling vid beräkning av solvenskapitalkrav som under vissa villkor är tillåten enligt bestämmelser i förordning 2015/35 från EU-kommissionen. Bolaget använder inte heller några företagsspecifika parametrar för beräkning av solvenskapitalkrav för försäkringsrisk.

E.2.2 Utveckling av solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet

Kapitalkravet för marknadsrisken har ökat under året vilket främst beror på värdeökningar på bolagets placeringstillgångar. Även kapitalkravet för skadeförsäkringsrisken har ökat då denna del av affären växt. Detta tillsammans står för de största ökningarna av SCR och MCR under rapporteringsperioden, se tabell ovan.

E.3 Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet

Bolaget använder inte någon undergrupp för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet.

E.4 Skillnader mellan Standardformeln och använda interna modeller

Bolaget använder inte någon intern modell, beräkning sker utifrån Standardformeln.

E.5 Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet

Varken minimikapitalkravet eller solvenskapitalkravet har överträtts av bolaget under rapporteringsperioden. I händelse av överträdelse av bolagets målnivåer för minimikapitalkrav och solvenskapitalkrav finns dokumenterade och av styrelsen beslutade fördefinierade åtgärder.

E.6 Övrig information

Bolaget har ingen övrig information att lämna gällande solvens- och minimikapitalkrav.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2017:0:692	Intern	57
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2017-05-10	1.0

Bilaga 1- Kvantitativa årsrapporter som ingår i Solvens- och verksamhetsrapport (SFCR)

Report:
Reporting entity:
Due date:
Cluster:
Report exported on:

S.02.01.e
10
31.12.2016
PROD_ANNUAL
08.05.2017 12:43:39

Balansräkning

	Solvens II - värde	
		C0010
Tillgångar		
Goodwill	R0010	
Förutbetalda anskaffningskostnader	R0020	
Immateriella tillgångar	R0030	
Uppskjutna skattefordringar	R0040	
Överskott av pensionsförmåner	R0050	
Materiella anläggningstillgångar som innehas för eget bruk	R0060	19 883
Placeringstillgångar (andra än tillgångar som innehas för index- och fondförsäkringsavtal)	R0070	7 028 286
Fastighet (annat än för eget bruk)	R0080	0
Innehav i anknutna företag, inklusive intressebolag	R0090	1 407 044
Aktier	R0100	2 425 796
Aktier – börsnoterade	R0110	670 078
Aktier – icke börsnoterade	R0120	1 755 718
Obligationer	R0130	843 417
Statsobligationer	R0140	
Företagsobligationer	R0150	843 417
Strukturerade produkter	R0160	
Värdepapperiserade lån och lån med ställda säkerheter	R0170	
Investeringsfonder	R0180	2 348 353
Derivat	R0190	3 676
Banktillgodohavanden som inte är likvida medel	R0200	
Övriga investeringar	R0210	
Tillgångar som innehas för index-reglerade avtal och fondförsäkringsavtal	R0220	
Lån och hypotekslån	R0230	
Lån på försäkringsbrev	R0240	
Lån och hypotekslån till fysiska personer	R0250	
Andra lån och hypotekslån	R0260	
Fordringar enligt återförsäkringsavtal från:	R0270	218 708
Skadeförsäkring och sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring	R0280	218 708
Skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring	R0290	216 611
Sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring	R0300	2 097
Livförsäkring och sjukförsäkring som liknar livförsäkring, exklusive sjukförsäkring samt index- och fondförsäkringsavtal	R0310	
Sjukförsäkring som liknar livförsäkring	R0320	
Livförsäkring exklusive sjukförsäkring samt index- och fondförsäkringsavtal	R0330	
Livförsäkring med indexreglerade förmåner och fondförsäkring	R0340	
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	R0350	1 011
Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare	R0360	272 493
Återförsäkringsfordringar	R0370	43 725
Fordringar (kundfordringar, inte försäkring)	R0380	57 729
Egna aktier (direkt innehav)	R0390	
Fordringar avseende primärkapitalposter eller garantikapital som infordrats men ej inbetalats	R0400	
Kontanter och andra likvida medel	R0410	224 565
Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans	R0420	115 476
Summa tillgångar	R0500	7 981 875

	Solvens II - värde	
	C0010	
Skulder		
Försäkringstekniska avsättningar – skadeförsäkring	R0510	1 927 775
Försäkringstekniska avsättningar – skadeförsäkring (exklusive sjukförsäkring)	R0520	1 794 033
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0530	
Bästa skattning	R0540	1 649 328
Riskmarginal	R0550	144 705
Försäkringstekniska avsättningar – sjukförsäkring (liknande skadeförsäkring)	R0560	133 741
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0570	
Bästa skattning	R0580	106 720
Riskmarginal	R0590	27 022
Försäkringstekniska avsättningar – livförsäkring (exklusive indexreglerade avtal och fondförsäkringsavtal)	R0600	342 425
Försäkringstekniska avsättningar – sjukförsäkring (liknande livförsäkring)	R0610	
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0620	
Bästa skattning	R0630	
Riskmarginal	R0640	
Försäkringstekniska avsättningar – livförsäkring (exklusive sjukförsäkring samt indexreglerade avtal och fondförsäkringsavtal)	R0650	342 425
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0660	
Bästa skattning	R0670	329 795
Riskmarginal	R0680	12 630
Försäkringstekniska avsättningar – indexreglerade avtal och fondförsäkringsavtal	R0690	
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0700	
Bästa skattning	R0710	
Riskmarginal	R0720	
Övriga försäkringstekniska avsättningar	R0730	
Eventualförpliktelser	R0740	
Andra avsättningar än försäkringstekniska avsättningar	R0750	375 774
Pensionsåtaganden	R0760	12 018
Depåer från återförsäkrare	R0770	
Uppskjutna skatteskulder	R0780	501 673
Derivat	R0790	1 029
Skulder till kreditinstitut	R0800	
Andra finansiella skulder än skulder till kreditinstitut	R0810	
Försäkringsskulder och skulder till förmedlare	R0820	161 614
Återförsäkringsskulder	R0830	31 109
Skulder (leverantörsskulder, inte försäkring)	R0840	55 780
Efterställda skulder	R0850	
Efterställda skulder som inte ingår i primärkapitalet	R0860	
Efterställda skulder som ingår i primärkapitalet	R0870	
Övriga skulder som inte visas någon annanstans	R0880	75 439
Summa skulder	R0900	3 484 635
Belopp med vilket tillgångar överskrider skulder	R1000	4 497 240

Report: S.05.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:43:39

Premier, ersättningar och kostnader per affärgren

Sjukvårdsförsäkring	Försäkring avseende inkomstskydd	Trygghetsförsäkring vid arbetskada
C0010	C0020	C0030

Premieinkomst

Brutto – direkt försäkring	R0110	43 437	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0120		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0130		
Återförsäkrarens andel	R0140	897	
Netto	R0200	42 540	

Intjänade premier

Brutto – direkt försäkring	R0210	42 238	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0220		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0230		
Återförsäkrarens andel	R0240	897	
Netto	R0300	41 341	

Inträffade skadekostnader

Brutto – direkt försäkring	R0310	25 187	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0320		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0330		
Återförsäkrarens andel	R0340	-743	
Netto	R0400	25 930	

Ändringar inom övriga avsättningar

Brutto – direkt försäkring	R0410	0	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0420		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0430		
Återförsäkrarens andel	R0440	0	
Netto	R0500	0	
Uppkomna kostnader	R0550	11 384	
Övriga kostnader	R1200		
Totala kostnader	R1300		

Report: S.05.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:4

Premier, ersättningar och kostnader per affärsgren

Affärsgren för: skadeförsäkring och återförsäkringsförpliktelser (direkt försäkring och beviljad proportionell återförsäkring)

	Ansvarsförsäkring för motorfordon C0040	Övrig motorfordonsförsäkring C0050	Sjö-, luftfarts- och transportförsäkring C0060	Försäkring mot brand och annan skada på egendom C0070	Allmän ansvarsförsäkring C0080
Premieinkomst					
Brutto – direkt försäkring	R0110	212 332	343 352	762 156	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0120	0	1 684		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0130				
Återförsäkrarens andel	R0140	10 129	8 392	57 968	
Netto	R0200	202 203	336 644	704 188	
Intjänade premier					
Brutto – direkt försäkring	R0210	212 496	331 524	751 984	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0220	0	0		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0230				
Återförsäkrarens andel	R0240	10 129	8 392	57 968	
Netto	R0300	202 367	323 131	694 016	
Inträffade skadekostnader					
Brutto – direkt försäkring	R0310	64 225	209 919	433 402	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0320	-6 347	22		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0330				
Återförsäkrarens andel	R0340	-52 015	-2 000	-2 230	
Netto	R0400	109 894	211 941	435 632	
Ändringar inom övriga avsättningar					
Brutto – direkt försäkring	R0410	0	0	0	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0420	0	0		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0430				
Återförsäkrarens andel	R0440	0	0	0	
Netto	R0500	0	0	0	
Uppkomna kostnader	R0550	55 406	78 013	238 148	
Övriga kostnader	R1200				
Totala kostnader	R1300				

Report: S.05.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:4

Premier, ersättningar och kostnader per affärgren

		Kredit- och borgensförsäkring	Rättsskyddsförsäkring	Assistansförsäkring	Försäkring mot ekonomiska förluster av olika slag
		C0090	C0100	C0110	C0120
Premieinkomst					
Brutto – direkt försäkring	R0110				
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0120				
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0130				
Återförsäkrares andel	R0140				
Netto	R0200				
Intjänade premier					
Brutto – direkt försäkring	R0210				
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0220				
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0230				
Återförsäkrares andel	R0240				
Netto	R0300				
Inträffade skadekostnader					
Brutto – direkt försäkring	R0310				
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0320				
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0330				
Återförsäkrares andel	R0340				
Netto	R0400				
Ändringar inom övriga avsättningar					
Brutto – direkt försäkring	R0410				
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0420				
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0430				
Återförsäkrares andel	R0440				
Netto	R0500				
Uppkomna kostnader	R0550				
Övriga kostnader	R1200				
Totala kostnader	R1300				

Report: S.05.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:4

Premier, ersättningar och kostnader per affärsgren

Affärsgren för: mottagen icke-proportionell återförsäkring					
Sjukförsäkring	Olycksfall	Sjöfart, luftfart, transport	Egendom	Totalt	
C0130	C0140	C0150	C0160	C0200	
Premieinkomst					
Brutto – direkt försäkring	R0110			1 361 276	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0120			1 684	
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0130	0	9 738	69 133	78 871
Återförsäkrarens andel	R0140	0	0	0	77 386
Netto	R0200	0	9 738	69 133	1 364 446
Intjänade premier					
Brutto – direkt försäkring	R0210			1 338 241	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0220			0	
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0230	0	9 628	71 967	81 594
Återförsäkrarens andel	R0240	0	0	0	77 386
Netto	R0300	0	9 628	71 967	1 342 450
Inträffade skadekostnader					
Brutto – direkt försäkring	R0310			732 734	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0320			-6 325	
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0330	-1 334	6 464	34 551	39 682
Återförsäkrarens andel	R0340	0	0	0	-56 989
Netto	R0400	-1 334	6 464	34 551	823 079
Ändringar inom övriga avsättningar					
Brutto – direkt försäkring	R0410			0	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0420			0	
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0430	0	0	0	0
Återförsäkrarens andel	R0440	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0
Uppkomna kostnader	R0550			3 542	386 493
Övriga kostnader	R1200				
Totala kostnader	R1300				386 493

Report: S.05.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:43:39

Premier, ersättningar och kostnader per affärsgren

Affärsgren för: livförsäkringsförpliktelser					
	Sjukförsäkring	Försäkring med rätt till överskott	Fondförsäkring och indexförsäkring	Annan livförsäkring	Skadelivräntor till följd av skadeförsäkringsavtal som härrör från sjukförsäkringsåtaganden
	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250
Premieinkomst					
Brutto	R1410				
Återförsäkrares andel	R1420				
Netto	R1500				
Intjänade premier					
Brutto	R1510				
Återförsäkrares andel	R1520				
Netto	R1600				
Inträffade skadekostnader					
Brutto	R1610				
Återförsäkrares andel	R1620				
Netto	R1700				
Ändringar inom övriga avsättningar					
Brutto	R1710				
Återförsäkrares andel	R1720				
Netto	R1800				
Uppkomna kostnader	R1900				
Övriga kostnader	R2500				
Totala kostnader	R2600				

Report: S.05.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:4

Premier, ersättningar och kostnader per affärgren

		Livåterförsäkringsförpliktelser		
Livräntor som härrör från skadeförsäkringsavtal och som avser andra försäkringsförpliktelser än sjukförsäkringsförpliktelser		Sjukförsäkring mottagen återförsäkring	Livåterförsäkring	Totalt
C0260		C0270	C0280	C0300
Premieinkomst				
Brutto	R1410	0	0	0
Återförsäkrares andel	R1420	0	0	0
Netto	R1500	0	0	0
Intjänade premier				
Brutto	R1510	0	0	0
Återförsäkrares andel	R1520	0	0	0
Netto	R1600	0	0	0
Inträffade skadekostnader				
Brutto	R1610	15 759	10 610	26 368
Återförsäkrares andel	R1620	0	0	0
Netto	R1700	15 759	10 610	26 368
Ändringar inom övriga avsättningar				
Brutto	R1710	0	0	0
Återförsäkrares andel	R1720	0	0	0
Netto	R1800	0	0	0
Uppkomna kostnader	R1900			
Övriga kostnader	R2500			
Totala kostnader	R2600			

Report: S.05.02.e.non-life
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:43:39

Premier, ersättningar och kostnader per land

	Hemland	Totalt för de fem största länderna och hemlandet	Fem största länder (per bruttopremieinkomst) – skadeförsäkringsförpliktelser				
R0010	C0080	C0140	C0090	C0090	C0090	C0090	C0090
Premieinkomst							
Brutto – direkt försäkring	R0110	1 361 276	1 361 276				
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0120	1 684	1 684				
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0130	78 871	78 871				
Återförsäkrares andel	R0140	77 386	77 386				
Netto	R0200	1 364 446	1 364 446				
Intjänade premier							
Brutto – direkt försäkring	R0210	1 338 241	1 338 241				
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0220	0	0				
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0230	81 594	81 594				
Återförsäkrares andel	R0240	77 386	77 386				
Netto	R0300	1 342 450	1 342 450				
Inträffade skadekostnader							
Brutto – direkt försäkring	R0310	732 734	732 734				
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0320	-6 325	-6 325				
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0330	39 682	39 682				
Återförsäkrares andel	R0340	-56 989	-56 989				
Netto	R0400	823 079	823 079				
Ändringar inom övriga avsättningar							
Brutto – direkt försäkring	R0410	0	0				
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0420	0	0				
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0430	0	0				
Återförsäkrares andel	R0440	0	0				
Netto	R0500	0	0				
Uppkomna kostnader	R0550	386 493	386 493				
Övriga kostnader	R1200						
Totala kostnader	R1300		386 493				

Report: S.05.02.e.life
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:43:38

Premier, ersättningar och kostnader per land

	Hemland	Totalt för de fem största länderna och hemlandet	Fem länder i topp (bruttopremieinkomst) – livförsäkringsåtaganden				
R1400	C0220	C0280	C0230	C0230	C0230	C0230	C0230
Premieinkomst							
Brutto	R1410	0	0				
Återförsäkrarens andel	R1420	0	0				
Netto	R1500	0	0				
Intjänade premier							
Brutto	R1510	0	0				
Återförsäkrarens andel	R1520	0	0				
Netto	R1600	0	0				
Inträffade skadekostnader							
Brutto	R1610	26 368	26 368				
Återförsäkrarens andel	R1620	0	0				
Netto	R1700	26 368	26 368				
Ändringar inom övriga avsättningar							
Brutto	R1710	0	0				
Återförsäkrarens andel	R1720	0	0				
Netto	R1800	0	0				
Uppkomna kostnader	R1900						
Övriga kostnader	R2500						
Totala kostnader	R2600						

Report:	S.12.01.e
Reporting entity:	10
Due date:	31.12.2016
Cluster:	PROD_ANNUAL
Report exported on:	08.05.2017 12:43:37

Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkring och SLT sjukförsäkring

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med återförsäkring som helhet
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal

Bästa skattning

Bästa skattning, brutto

Det totala belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag efter justering för förväntade förluster till följd av att motparten fallerar

Bästa skattning minus belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag och finansiell återförsäkring

Riskmarginal

Belopp avseende övergångsåtgärden för försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Bästa skattning

Riskmarginal

Försäkringstekniska avsättningar – totalt

	Försäkring med rätt till överskott	Fondförsäkring och indexförsäkring		
		Avtal utan optioner och garantier	Avtal med optioner eller garantier	
	C0020	C0030	C0040	C0050
R0010				
R0020				
R0030				
R0080				
R0090				
R0100				
R0110				
R0120				
R0130				
R0200				

Report: S.12.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:43:37

Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkring och SLT sjukförsäkring

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med återförsäkring som helhet

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal

Bästa skattning

Bästa skattning, brutto

Det totala belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag efter justering för förväntade förluster till följd av att motparten fallerar

Bästa skattning minus belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag och finansiell återförsäkring

Riskmarginal

Belopp avseende övergångsåtgärden för försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Bästa skattning

Riskmarginal

Försäkringstekniska avsättningar – totalt

	Annan livförsäkring		Skadelivräntor till följd av skadeförsäkringsavtal som härrör från andra försäkringsåtaganden än sjukförsäkringsåtaganden	Mottagen återförsäkring	Totalt (livförsäkring utom sjukförsäkring, inkl. fond- och indexförsäkring)	
	Avtal utan optioner och garantier	Avtal med optioner eller garantier				
	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
R0010				0	0	0
R0020						
R0030				237 500	92 295	329 795
R0080				0	0	0
R0090				237 500	92 295	329 795
R0100				8 739	3 892	12 630
R0110						
R0120						
R0130						
R0200				246 238	96 187	342 425

Report: S.12.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:43:37

Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkring och SLT sjukförsäkring

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med återförsäkring som helhet

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal

Bästa skattning

Bästa skattning, brutto

Det totala belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag efter justering för förväntade förluster till följd av att motparten fallerar

Bästa skattning minus belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag och finansiell återförsäkring

Riskmarginal

Belopp avseende övergångsåtgärden för försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Bästa skattning

Riskmarginal

Försäkringstekniska avsättningar – totalt

	Sjukförsäkring som liknar livförsäkring		Skadelivräntor till följd av skadeförsäkringsavtal som härrör från sjukförsäkringsåtaganden	Mottagen återförsäkring, Sjukförsäkring	Totalt, sjukförsäkring som liknar livförsäkring	
	Avtal utan optioner och garantier	Avtal med optioner eller garantier				
	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
R0010						
R0020						
R0030						
R0080						
R0090						
R0100						
R0110						
R0120						
R0130						
R0200						

Report: S.17.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:43:38

Försäkringstekniska avsättningar, skadeförsäkring

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med återförsäkring som helhet

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal

Bästa skattning

Premieavsättningar

Brutto

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang

Bästa skattning av premieavsättningar netto

Skadeavsättningar

Brutto

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang

Bästa skattning av skadeavsättningar netto

Bästa skattning totalt – brutto

Bästa skattning totalt – netto

Riskmarginal

Belopp avseende övergångsåtgärden för försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Bästa skattning

Riskmarginal

Försäkringstekniska avsättningar – totalt

Försäkringstekniska avsättningar – totalt

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang – totalt

Försäkringstekniska avsättningar minus medel som kan återkrävas från återförsäkring specialföretag och finansiell återförsäkring – totalt

Direkt försäkring och mottagen proportionell återförsäkring		
Sjukvårdsförsäkring	Försäkring avseende inkomstskydd	Trygghetsförsäkring vid arbetsskada
C0020	C0030	C0040
	12 100	
	0	
	12 100	
	90 579	
	2 097	
	88 482	
	102 679	
	100 583	
	25 494	
	128 174	
	2 097	
	126 077	

Report: S.17.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:43:38

Försäkringstekniska avsättningar, skadeförsäkring

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med återförsäkring som helhet

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal

Bästa skattning

Premieavsättningar

Brutto

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang

Bästa skattning av premieavsättningar netto

Skadeavsättningar

Brutto

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang

Bästa skattning av skadeavsättningar netto

Bästa skattning totalt – brutto

Bästa skattning totalt – netto

Riskmarginal

Belopp avseende övergångsåtgärden för försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Bästa skattning

Riskmarginal

Försäkringstekniska avsättningar – totalt

Försäkringstekniska avsättningar – totalt

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang – totalt

Försäkringstekniska avsättningar minus medel som kan återkrävas från återförsäkring specialföretag och finansiell återförsäkring – totalt

Direkt försäkring och mottagen proportionell återförsäkring				
Ansvarsförsäkring för motorfordon	Övrig motorfordonsförsäkring	Sjö-, luftfarts- och transportförsäkring	Försäkring mot brand och annan skada på egendom	Allmän ansvarsförsäkring
C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
R0010				
R0050				
R0060	76 207	116 113	235 891	
R0140	0	0	0	
R0150	76 207	116 113	235 891	
R0160	647 569	45 824	328 907	
R0240	200 725	631	15 256	
R0250	446 844	45 193	313 651	
R0260	723 776	161 937	564 798	
R0270	523 051	161 306	549 542	
R0280	62 197	2 842	12 231	
R0290				
R0300				
R0310				
R0320	785 973	164 779	577 029	
R0330	200 725	631	15 256	
R0340	585 248	164 149	561 773	

Report: S.17.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:43:38

Försäkringstekniska avsättningar, skadeförsäkring

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med återförsäkring som helhet

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal

Bästa skattning

Premieavsättningar

Brutto

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang

Bästa skattning av premieavsättningar netto

Skadeavsättningar

Brutto

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang

Bästa skattning av skadeavsättningar netto

Bästa skattning totalt – brutto

Bästa skattning totalt – netto

Riskmarginal

Belopp avseende övergångsåtgärden för försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Bästa skattning

Riskmarginal

Försäkringstekniska avsättningar – totalt

Försäkringstekniska avsättningar – totalt

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang – totalt

Försäkringstekniska avsättningar minus medel som kan återkrävas från återförsäkring specialföretag och finansiell återförsäkring – totalt

Beviljad icke-proportionell återförsäkring				Total skadeförsäkringsförpliktelse
Icke-proportionell sjukåterförsäkring	Icke-proportionell olycksfallsåterförsäkring	Icke-proportionell sjö-, luftfarts- och transportåterförsäkring	Icke-proportionell egendomsåterförsäkring	
C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
			3 116	443 427
0	0		0	0
0	0		3 116	443 427
4 040	133 848		61 854	1 312 621
0	0		0	218 708
4 040	133 848		61 854	1 093 913
4 040	133 848		64 970	1 756 048
4 040	133 848		64 970	1 537 340
1 527	60 727		6 708	171 727
5 568	194 575		71 678	1 927 775
0	0		0	218 708
5 568	194 575		71 678	1 709 067

Report: S.19.01.e
 Reporting entity: 10
 Due date: 31.12.2016
 Cluster: PROD_ANNUAL
 Report exported on: 15.05.2017 13:46:44

Skadeförsäkringsättningar

Total skadeförsäkringsverksamhet

Skadeår/försäkringsår **Z0010** (0) Accident year

Utbetalda försäkringsättningar brutto (ej ackumulerade)
 (absolut belopp)

Utvecklingsår

År	Utvecklingsår										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110
Föregående	R0100										52 824
N-9	R0160	309 071	176 874	31 427	6 967	9 326	3 820	10 545	5 339	1 542	2 206
N-8	R0170	342 478	232 522	54 732	19 723	13 605	4 277	3 047	2 856	6 727	
N-7	R0180	337 682	192 736	43 744	16 634	17 136	11 373	2 821	1 898		
N-6	R0190	381 826	266 444	43 026	23 399	14 828	6 055	4 140			
N-5	R0200	392 546	261 064	56 455	14 120	7 977	3 582				
N-4	R0210	362 818	220 098	42 321	9 902	6 846					
N-3	R0220	410 210	250 029	29 559	15 180						
N-2	R0230	414 562	255 927	44 249							
N-1	R0240	464 738	247 597								
N	R0250	481 412									

Under innevarande år   Summan av år (ackumulerad)

	C0170	C0180
R0100	52 824	52 824
R0160	2 206	557 117
R0170	6 727	679 967
R0180	1 898	624 024
R0190	4 140	739 718
R0200	3 582	735 744
R0210	6 846	641 984
R0220	15 180	704 978
R0230	44 249	714 739
R0240	247 597	712 335
R0250	481 412	481 412
Totalt	R0260	866 661
		6 644 843

Odiskonterad bästa skattning av skadeavsättningar brutto

Utvecklingsår

Föregående	År	Utvecklingsår										
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300
	R0100											375 840
N-9	R0160	0	0	0	0	0	0	0	0	52 743	46 419	
N-8	R0170	0	0	0	0	0	0	0	60 071	53 243		
N-7	R0180	0	0	0	0	0	0	65 022	61 519			
N-6	R0190	0	0	0	0	0	55 818	54 255				
N-5	R0200	0	0	0	0	68 574	62 006					
N-4	R0210	0	0	0	79 109	71 803						
N-3	R0220	0	0	98 812	80 958							
N-2	R0230	0	148 017	108 222								
N-1	R0240	427 082	158 217									
N	R0250	412 467										

Årets slut
(diskonterade data)

C0360	
R0100	323 115
R0160	39 902
R0170	45 278
R0180	52 922
R0190	45 356
R0200	50 204
R0210	60 730
R0220	67 222
R0230	93 012
R0240	142 642
R0250	392 236
Totalt	1 312 621

Report: S.23.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:43:39

Kapitalbas

Primärkapital före avdrag för ägarintressen i andra finansiella sektorer enligt artikel 68 i delegerade förordning (EU) nr 2015/35

Stamaktiekapital (egna aktier brutto)
Överkursfond relaterad till stamaktiekapital
Garantikapital, medlemsavgifter eller motsvarande primärkapitalpost för ömsesidiga och liknande företag
Efterställda medlemskonton
Överskottsmedel
Preferensaktier
Överkursfond relaterad till preferensaktier
Avstämningsreserv
Efterställda skulder
Ett belopp som är lika med värdet av uppskjutna skattefordringar netto
Andra kapitalbasposter som godkänts av tillsynsmyndigheten som primärkapital som ej specificeras ovan

Kapitalbas från den finansiella redovisningen som inte bör ingå i avstämningsreserven och inte uppfyller kriterierna för att klassificeras som kapitalbas enligt Solvens II

Kapitalbas från den finansiella redovisningen som inte bör ingå i avstämningsreserven och inte uppfyller kriterierna för att klassificeras som kapitalbas enligt Solvens II

Avdrag

Avdrag för ägarintressen i finansinstitut och kreditinstitut

Totalt primärkapital efter avdrag

Tilläggskapital

Obetalt och ej infordrat garantikapital inlösningsbart på begäran

Obetalt och ej infordrat garantikapital, obetalda och ej infordrade medlemsavgifter eller motsvarande primärkapitalpost för ömsesidiga och liknande företag, som kan inlösas på begäran

Obetalda och ej infordrade preferensaktier inlösningsbara på begäran

Ett rättsligt bindande åtagande att på begäran teckna och betala för efterställda skulder

Bankkreditiv och garantier enligt artikel 96.2 i direktiv 2009/138/EG

Andra bankkreditiv och garantier än enligt artikel 96.2 i direktiv 2009/138/EG

Framtida fodran av ytterligare bidrag från medlemmar enligt artikel 96.3 första stycket i direktiv 2009/138/EG

Framtida fodran av ytterligare bidrag från medlemmar- andra än enligt artikel 96.3 första stycket i direktiv 2009/138/EG

Annat tilläggskapital

Sammanlagt tilläggskapital

Tillgänglig och medräkningsbar kapitalbas

Total tillgänglig kapitalbas för att täcka solvenskapitalkravet

Total tillgänglig kapitalbas för att täcka minimikapitalkravet

Total medräkningsbar kapitalbas för att täcka solvenskapitalkravet

Total medräkningsbar kapitalbas för att täcka minimikapitalkravet

Solvenskapitalkrav

Minimikapitalkrav

Medräkningsbar kapitalbas i förhållande till solvenskapitalkrav

Medräkningsbar kapitalbas i förhållande till minimikapitalkrav

	Totalt	Nivå 1 – utan begränsningar	Nivå 1 – begränsad	Nivå 2	Nivå 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0010					
R0030					
R0040					
R0050					
R0070					
R0090					
R0110					
R0130	4 497 240	4 497 240			
R0140					
R0160					
R0180					
R0220					
R0230					
R0290	4 497 240	4 497 240			
R0300					
R0310					
R0320					
R0330					
R0340					
R0350					
R0360					
R0370					
R0390					
R0400					
R0500	4 497 240	4 497 240			
R0510	4 497 240	4 497 240			
R0540	4 497 240	4 497 240			
R0550	4 497 240	4 497 240			
R0580	2 349 380				
R0600	587 345				
R0620	1,91				
R0640	7,66				

Report:
Reporting entity:
Due date:
Cluster:
Report exported on:

S.23.01.e
10
31.12.2016
PROD_ANNUAL
08.05.2017 12:43:39

Avstämningsreserv

Belopp med vilket tillgångar överskrider skulder

Egna aktier (som innehas direkt och indirekt)

Förutsebarutdelningar, utskiftningar och avgifter

Andra primärkapitalposter

Justering för kapitalbasposter med begränsningar med avseende på matchningsjusteringsportföljer och separata fonder

Avstämningsreserv

Förväntade vinster

Förväntade vinster som ingår i framtida premier – livförsäkringsverksamhet

Förväntade vinster som ingår i framtida premier – skadeförsäkringsverksamhet

Totala förväntade vinster som ingår i framtida premier

C0060

R0700	4 497 240,50
R0710	
R0720	
R0730	
R0740	
R0760	4 497 240,50
R0770	
R0780	
R0790	

Report: S.25.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:43:39

Solvenskapitalkrav – för företag som omfattas av standardformeln

		Solvenskapitalkrav brutto	Företagsspecika parametrar	Förenklingar
		C0110	C0090	C0100
Marknadsrisk	R0010	2 732 484		
Motpartsrisk	R0020	112 889		
Teckningsrisk för livförsäkring	R0030	18 773		
Teckningsrisk för sjukförsäkring	R0040	49 206		
Teckningsrisk för skadeförsäkring	R0050	510 433		
Diversifiering	R0060	-465 925		
Immateriell tillgångsrisk	R0070	0		
Primärt solvenskapitalkrav	R0100	2 957 860		

Report:

Reporting entity:

Due date:

Cluster:

Report exported on:

S.25.01.e

10

31.12.2016

PROD_ANNUAL

08.05.2017 12:43:39

Beräkning av solvenskapitalkrav

Operativ risk

Förlusttäckningskapacitet i försäkringstekniska avsättningar

Förlusttäckningskapacitet i uppskjutna skatter

Kapitalkrav för verksamhet som drivs i enlighet med art. 4 i direktiv 2003/41/EG

Solvenskapitalkrav exklusive kapitaltillägg

Kapitaltillägg redan infört

Solvenskapitalkrav

Övrig information om solvenskapitalkrav

Kapitalkrav för undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk

Totalt belopp för teoretiska solvenskapitalkrav för återstående del

Totalt belopp för teoretiskt solvenskapitalkrav för separata fonder

Totalt belopp för teoretiskt solvenskapitalkrav för matchningsjusteringsportföljer

Diversifieringseffekter till följd av aggregering av nSCR separata fonder för artikel 304

C0100

R0130	54 166
R0140	0
R0150	-662 646
R0160	
R0200	2 349 380
R0210	0
R0220	2 349 380

R0400	
R0410	
R0420	
R0430	
R0440	

Report: S.28.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:43:40
Minimikapitalkrav – enbart livförsäkrings- eller enbart skadeförsäkrings- eller skadeåterförsäkringsverksamhet
Linjär formelkomponent för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser för skadeförsäkring

C0010

MinimikapitalkravNLResultat

R0010 269 627

Sjukvårdsförsäkring och proportionell återförsäkring
 Försäkring avseende inkomstskydd och proportionell återförsäkring
 Trygghetsförsäkring vid arbetsskada och proportionell återförsäkring
 Ansvarsförsäkring för motorfordon och proportionell återförsäkring
 Övrig motorfordonsförsäkring och proportionell återförsäkring
 Sjö-, luftfarts- och transportförsäkring och proportionell återförsäkring
 Försäkring mot brand och annan skada på egendom och proportionell återförsäkring
 Allmän ansvarsförsäkring och proportionell återförsäkring
 Kredit- och borgensförsäkring och proportionell återförsäkring
 Rättsskyddsförsäkring och proportionell återförsäkring
 Assistansförsäkring och proportionell återförsäkring
 Försäkring mot ekonomiska förluster av olika slag och proportionell återförsäkring
 Icke-proportionell sjukåterförsäkring
 Icke-proportionell olycksfallsåterförsäkring
 Icke-proportionell sjö-, luftfarts- och transportåterförsäkring
 Icke-proportionell egendomsåterförsäkring

	Bästa skattning och försäkringstekniska avsättningar netto (efter återförsäkring/specialföretag) beräknade som helhet	Premieinkomst netto (efter återförsäkring) under de senaste 12 månaderna
	C0020	C0030
R0020	0	0
R0030	100 583	42 235
R0040	0	0
R0050	523 051	202 535
R0060	161 306	335 778
R0070	0	0
R0080	549 542	703 815
R0090	0	0
R0100	0	0
R0110	0	0
R0120	0	0
R0130	0	0
R0140	4 040	882
R0150	133 848	9 314
R0160	0	0
R0170	64 970	52 111

Report: S.28.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:43:40

Linjär formelkomponent för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser för livförsäkring

MinimikapitalkravL Resultat C0040
 R0200 6 926

Bästa skattning och försäkringstekniska avsättningar netto (efter återförsäkring/specialföretag) beräknade som helhet	Premieinkomst netto (efter återförsäkring) under de senaste 12 månaderna
---	--

	C0050	C0060
Förpliktelser med rätt till andel i överskott – garanterade förmåner	0	
Förpliktelser med rätt till andel i överskott – diskretionära förmåner	0	
Försäkringsförpliktelser med indexreglerade förmåner och fondförsäkring	0	
Annan liv(åter)försäkrings- och sjuk(åter)försäkringsförpliktelser	329 795	
Sammanlagd risksumma för alla liv(åter)försäkringsförpliktelser		0

Report: S.28.01.e
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2016
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 08.05.2017 12:43:40

Övergripande beräkning av minimikapitalkrav

		C0070
Linjärt minimikapitalkrav	R0300	276 552
Solvenskapitalkrav	R0310	2 349 380
Högsta minimikapitalkrav	R0320	1 057 221
Lägsta minimikapitalkrav	R0330	587 345
Kombinerat minimikapitalkrav	R0340	587 345
Tröskelvärde för minimikapitalkrav	R0350	36 501
Minimikapitalkrav	R0400	587 345